

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Péntek, 1935. augusztus 2.
167. szám.

Titulescu Moszkvába utazik

Litvinov készítette el a nagyszabású fogadtatás programját
— Lemondott az iparügyi államtitkár, a szenátus elnökei
pedig szintén lemondásra készülnek

Pártonkívüli személyiség jön a Banca Nationala élére

Bucurestiből jelentik: A „Tempo” jól értesült helyről szerzett információ alapján jelenti, hogy

Titulescu szeptember második felében utazik Moszkvába a látogatásra előkészületeket tesznek és Litvinov maga készítette el a fogadtatás programját.

Titulescu a határtól Moszkváig különvonaton utazik és minden nagyobb állomáson küldött-ségek fogják üdvözölni. Moszkvában a külügyminiszter tiszteletére katonai és aviatikai díszszemle lesz. Ostrovski bucuresti-i szovjet követ már szombaton Moszkvába utazik, hogy a fogadtatás részleteit előkészítse.

A fővárosi lap értesülése szerint egyébként csak októberben lehet szó a kormány átalakításáról. Tegnap délelőtt Manolescu-Strunga lemondása után, Tatarescu miniszterelnök Inculet belügyminiszterrel tanácskozott, aki később Sinaiába utazott, hogy jelentést tegyen az uralkodónak. Ugyancsak a „Tempo” jelenti, hogy

a szenátus vezetésében változás várható, mert Toni Iliescu és Leonte Moldoveanu lemondanak.

A Lupta értesülése szerint Manolescu-Strunga lemondásának elfogadása arra mutat, hogy a kormány végérvényesen a jelenlegi gazdasági politikájának fenntartása mellett foglalt állást. Valószínűnek tartják, hogy Manolescu-Strunga lemondása után, közvetlen munkatársai is távoznak a kormányból.

Evian, az iparügyi minisztérium államtitkára, ma délben már be is nyújtotta lemondását.

A lap úgy tudja, hogy egy a kormány, mint a párt hozzájárultak Manolescu-Strunga lemondásához és egyhanguan Costinescu dr. személyében állapodtak meg. A tegnap esti minisztertanácson tisztázták a napirendben lévő kérdéseket, ezek között elsősorban a buza értékesítésének rendszerét, a külkereskedelmi rendszert, valamint a jegybank új kormányzójának kinevezése körül felmerült kérdéseket. Az Adeverul úgy értesül, hogy Strunga lemondása ellenére, az új külkereskedelmi rendszer lényeges módosításokat szenvedhet, mert a prémiumok rendszere nem hozta meg a hozzáfűzött reményeket. A kivitel feltűnően csökkent, a Banca Nationala rendkívül kevés devizához jutott és külföldi adósságunk esedékes részletének rendezése is különböző nehézségekbe ütközik.

Délben fél egy órakor Inculet belügyminiszter Sinaiába érkezett, fél 5-kor pedig

kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Ugyancsak délután megérkezett a miniszterelnök is, aki a belügyminiszterrel együtt jelent meg a kihallgatáson. Tatarescu beszámolt Manolescu-Strunga lemondásáról és az uralkodó hozzájárulását kérte ahhoz, hogy a nyár tartama alatt a kereskedelmi tárcát Costinescu dr. vezesse. Az Adeverul szerint

a kormánynak az a szándéka, hogy párton kívüli ember kerüljön a Banca Nationala élére, még pedig olyan személyiség, aki az országban és a külföldön is megfelelő tekintélynek örvend.

A miniszterelnöknek az az óhaja, hogy a jegybank kormányzói tisztjét a jövőben függetlenítsék a politikától és, hogy az a személy, aki mosi a Banca Nationala élére kerül, a jövőben kormányokkal is együtt dolgozhasson. Egyes körökben Radu Irimescu kinevezéséről beszélnek erre az állásra, de ezek a hírek egyelőre koraiaknak látszanak. Costinescu ke-

reskedelmi miniszter szombaton délután részletes tájékoztatót ad a sajtónak a kereskedelmi tárcával kapcsolatos problémákról.

Badulescu pénzügyi államtitkár tudvalevőleg Párisban tanácskozásokat folytat az augusztus elsején esedékes negyvenöt millió frankos részlet kiegyenlítésére vonatkozólag. Az államtitkár ma részletesen tájékoztatta a pénzügyminisztert a Regnier francia pénzügyminiszterrel és a hitelező csoport elnökével folytatott tanácskozásokról. Badulescu rávilágított a kormány jóakarására, de hangsúlyozta, hogy ennek ellenére, a transfert nem sikerült végrehajtani, holott a 45 millió franknak megfelelő 300 millió leies összeg a Banca Nationalánál rendelkezésre áll. Közölte a francia hitelezőkkel, hogy a költségvetést sikerült egyensúlyba hozni, külkereskedelmi helyzetünk is kedvezően alakul, a hitelezők tehát bizhatnak abban, hogy Románia eleget fog tenni kötelezettségeinek.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy

Vaida az utóbbi időben gyakori tanácskozásokat folytat pártja vezető tagjaival és állítólag hajlandó lenne arra, hogy álláspontját megváltoztatva, visszatérjen a nemzeti-parasztpártba.

Állítólag felkérte C. Anghelescut, hogy Mihalachenál tapogatódjon. A nemzeti-parasztpárt vezére hajlandó volna Vaidát és híveit minden feltétel nélkül visszafogadni a pártba, csak Mirto és D. R. Ioanitescu lennének azok, akik visszalépéséről szó sem lehet.

Genf javaslata és Olaszország feltételei a béke biztosítására

Váltakozó hangulat Genfben — Olaszország nem hajlandó megosztani a protektorátust Abesszinia felett — A döntés elhalasztása esetén Olaszország megkezdi hadműveleteit — Laval és Mussolini tárgyalásai

Genfből jelentik: Alig ért véget tegnap a Népszövetség tanácsülése, Laval, Eden és Avenol rövid tanácskozásra ültek össze, majd az érdekelt felek megbízottai tartottak rövid megbeszélést. Abban állapodtak meg, hogy kormányaiktól a legsürgősebben új utasításokat kérnek, úgyhogy

Genfben nem indokolatlan a remény, hogy a mai ülés után már hamarosan létrejön a megegyezés.

Valószínűnek tartják, hogy a ma délutáni ülést estére halasztják el, tekintettel arra, hogy az abesszin és az olasz kormányok válaszát legkorábban ma délutánra várhatják.

Genfi körökben remélik, hogy a döntőbírság ügyében 48 óra alatt létrejön a megegyezés. Általában Genfben kiderült, hogy sokkal

egyszerűbbek a kérdések, semmint gondolták volna. A hangulat bizakodó.

Eden és Laval éjjel körül megegyeztek a határozati javaslat tervezetében, melyhez Litvinov tanácselnök is hozzájárult. A javaslatot megmutatták Alois bárónak is, aki azonnal jelentést tett Rómába. Egyes hírek szerint a tervezet Olaszországnak és Abessziniának azt fogja javasolni, hogy a békéltető eljárást az 1906. évi szerződés alapján folytassák és ezzel a megbízatással küldienek ki döntőbírókat. Abban az esetben, ha megegyezés közvetlen a tárgyalások után nem jönne létre, a határozati javaslat szerint augusztus 25-ikén sor kerülne a kérdés általános megvitatására. A tervezet egyik intézkedése szerint a két fél kötelezi

magát, hogy nem folyamodnak a fegyverek erejéhez.

Litvinov javaslatára az eredeti tervezeten változtatást eszközöltek. A megoldási tervet azonnal közölték Aloisi báró olasz fődele-

A Népszövetség négy pontból álló békejavaslata

A Times genfi jelentése szerint, az Eden, Laval és Litvinov tanácskozása után létrejött kompromisszumos javaslat négy pontból áll, amely a következőket tartalmazza:

1. Az olasz—abesszin békéltető bizottságba egy ötödik bírót delegálnak.
2. A békéltető bizottságnak szeptember 4-ig jelentést kell előterjesztenie.
3. A népszövetségi tanácsot erre a napra egybe kell hívni.
4. Ha időközben nem történnek megegyezés, illetőleg, ha a békéltető bizottság munkája eredménytelenül fejeződik be, akkor a Népszövetség hozzákezd a kérdés érdemleges tárgyalásához és teljes részletességgel kitér az ügy minden fázisára.

A Times megjegyzi még, hogy abban az esetben, ha úgy az olasz, mint az abesszin kormány ezt a javaslatot elfogadja, akkor ma a Népszövetség elé terjesztik, amely határozattá emeli. Abban az esetben, ha az olasz—abesszin konfliktusban ez az új kibékítési eljárás lehetővé válik, akkor az 1906. évi szerződés alapján igyekeznek az ellentéteket Olaszország és Abesszinia között megoldani. Ennek az érdekében konferenciát hívnak majd egybe, amelyre Abesszinia kiküldöttjeit is meghívják. A konferenciát Olaszország egyik városában tartják meg azért, hogy azon Mussolini is részt vehessen. Franciaország részéről minden bizonnyal Laval fog a konferencián megjelenni.

Az abesszin népszövetségi delegátust azt az utasítást kapta, hogy minden körülmények között ragaszkodjék az eredeti utasításhoz. Az utasítás pedig úgy szól, hogy ha Olaszország csak a legkisebb engedményt tanúsítja, akkor az abesszin delegátus kijelenti, hogy Abesszinia hajlandó a békés megegyezés tekintetében a legszélsebb határig elmenni. Abban az esetben azonban, ha Olaszország kivonul a Népszövetségből, az abesszin delegáció köteles Addis Abebából újabb utasításokat kérni.

Olaszország feltételei

A Reuter-ügynökség levelezője szerint olasz diplomáciai körökben az a hír van elterjedve, hogy Olaszország a következő feltételeket hajlandó elfogadni és a következőket utasítja vissza:

1. Az olasz kormány hajlandó belemenni, hogy a békéltető bizottság tovább folytassa munkáját, amennyiben Abesszinia vállalja, hogy a már ismert irányelvek alapján folytatás a tárgyalásokat.
2. Az olasz kormány nem vállalja, hogy a béketárgyalásokig fel függessze katonai készülődését.
3. Az olasz kormány hozzájárul ahhoz, hogy a békéltető bizottságba ötödik tagot nevezzen ki a Népszövetség.
4. Az olasz kormány az 1906. évi szerződés alapján hajlandó folytatni a diplomáciai tárgyalásokat.

Az egyetlen kérdés, amely késleltetheti az ideiglenes megállapodást a fegyveres be nem avatkozás kérdése, mit mint ismeretes, az angol álláspont szerint Olaszországnak vállalnia kell.

Az esti órákban kiadott hivatalos kommuniké szerint a Népszövetség ma délután öt órára tervezett ülését péntek délután öt órára halasztották el. Közben a delegátusok még tárgyalni fognak egymás között. Laval francia miniszterelnök csütörtökön délelőtt Eden főpécsetörrel ebédelt és délután egy órákor Aloisi báróval tárgyalt.

Abesszinia népszövetségi delegátusa csütörtökön délig bejelentette, hogy hajlandó elfogadni a francia—angol javaslatot. Aloisi báró több ízben folytatott telefonbeszélgetést Mussolini miniszterelnökkel.

Beavatott helyen tudni vélik, hogy Olaszország vissza fogja utasítani az angol—francia javaslat lényegét és a fegyveres beavatkozás-

gátással és az abesszin delegációval Aloisi báró érintkezésbe lépett Rómával, az abesszin delegáció is Addis Abebába sürgönyözte a javaslat tartalmát és utasításokat kért kormányától, illetőleg a császártól.

tól csak bizonyos feltételek mellett hajlandó ideiglenesen is elállni.

Laval francia miniszterelnök Mussolinivel folytatott telefonbeszélgetésének eredményéről tudni vélik, hogy a Duce kijelentette, Olaszország nem hajlandó egyetlen állammal sem megosztani a protektorátust Abesszinia felett. Genfben nagy érdeklődéssel várják Olaszország hivatalos válaszát és

ha ez pozitív lesz, úgy a háború legalább is szeptember negyedikéig elodázódik.

Ugy hírlik azonban, hogy a válasz negatív lesz, minek következtében a Népszövetség utasítani fogja a tárgyaló feleket a közvetlen eszmecsere felvételére. A tanácsstagok már meggyeztek abban, hogy egységesen elfogadják Franciaország és Anglia álláspontját, amennyiben ahhoz az érdekelt felek is hozzájárulnak.

Az olasz sajtó tárgyilagosságának kihangsúlyozásával megállapítja, hogy

Olaszország nem hajlandó egyetlen közvetett megoldásra sem.

A nagyhatalmaknak tekintetbe kell venni, hogy Olaszország katonailag teljesen fel van készülve erre a háborúra és ettől a szemponttól nem lehet eltekinteni.

Az Evening Standard jelentése szerint a japán ügyvivő az iránt érdeklődött az abesszin kormánytól, hogy vajon biztosak-e abban, hogy Anglia támogatni fogja Abessziniát háború esetén.

Amennyiben ebben nem lenne biztos a kormány, úgy Japán a maga részéről felajánlja támogatását.

Az egész világon feszült érdeklődés kíséri a Népszövetség ülészeit, amelyen sorsdöntő

„A fekete népfajok fegyvert fognak a fehérek ellen”

Laval francia miniszterelnöknek és Eden lord angol főmegbízottnak sikerült a francia—angol felfogás tekintetében megállapodásra jutni. Mindamellett a népszövetségi tanácsulást péntek délután öt órára el kellett halasztani, hogy addig talán összhangba hozzák ezt az álláspontot az olasz felfogással. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a francia—angol közös álláspontra Mussolini ellenindítvánnyal felelt.

L'intransigeant római értesülése szerint

Mussolini határozottan elutasította azt az angol—francia tervet, amit Genfben Aloisi báró, olasz főmegbízott elé terjesztettek.

A Journal des Debats szerint nem szabad csalfa képzelődések tetszetős álmában ringatózni. A nagy és dicső közös terv sem hozná meg a végleges megoldást, hanem csak halogatná a válság kitörését. A Temps szerint szintén nincs túlzottan sok ok a reménykedésre.

Az angol alsóház külpolitikai vitája során Sir Herbert Samuel az olasz—abesszin viszály kapcsán kijelentette, hogy Anglia szoros együttműködést tart fenn a többi államokkal, de főként Franciaországgal. Angliának a Nilus folyó mentén levő érdekeit Franciaország és Olaszország is elismerik. Angliának afrikai gyarmatai: Szudán és az Angol Szomáli Abessziniával való szomszédsága révén nem közömbös Afrika nyugalma, vagy békétlensége. Ha a háború mégis kitör, nagyon könnyen úgy is be lehet állítani a dolgot, hogy

a fekete népfajok fegyvert fognak a fehérek ellen, ami végzetes lenne.

Végül a szónok emlékeztet arra, hogy az amerikai közvélemény szintén nagy érdeklődést szentel az afrikai viszálynak és az olasz műveletek szempontjából kiváltképpen szem előtt tartja, hogy Olaszország is szerepelt a Kellogg-egyezmény aláíró hatalmai között.

Csütörtökön délután Eden, Laval és Aloisi báró bizalmas értekezletre ültek össze a De

határozatnak kellene elhangzani az abesszin kérdésben. A szerda éjszakai tárgyalások eredményeképpen Laval, Litvinov, Eden főpécsetör Aloisi báró és az abesszin megbízottak között az a felfogás merült fel, hogy amennyiben Olaszország garantálja, hogy a Népszövetség legközelebbi összeüléseiig nem támadja meg Abessziniát, úgy az abesszin megbízottaknak nincs kifogásuk az ellen, hogy az érdemi döntés haladékot szenvedjen. A megbeszélések után Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter csütörtökön délelőtt felhívta Mussolini olasz miniszterelnököt telefonon, kit igyekezett rávenni, hogy engedjen eddigi merev magatartásából. Amikor Mussolinivel közölte Laval a négy pontból álló feltételt,

az olasz miniszterelnök nem volt hajlandó garantálni, hogy a népszövetségi döntés elodázása esetén Olaszország nem kezdi meg a hadműveleteket,

amennyiben egy olyan helyzet állna elő, hogy a gyors elhatározó lépésre szükség lenne. Népszövetségi körök aggodalommal tekintenek az ülészek kimenetele elé.

Intézkedés az angol követség megvédésére

Az angol diplomácia lépéseket tett Addis Abebában a követség őrzésére kirendelt katonaság megerősítésére. Tekintettel arra, hogy az abesszin kormány a kérés teljesítésére nem tett megfelelő ígéretet, az angol kormány úgy határozott, hogy száz közlegényt és megfelelő számú tisztet és élelmiszert küld Addis Abebába és ezek fogják ellátni a követség őrzését.

Nápolyból jelentik: Szerdán két olasz gőzös indult el Keletafrikába. Az egyik hajón száz katonát, 60 légionáriust, sok páncélcocsit és lőfegyvert vagoníroztak be. Messinából ugyancsak két gőzös indult el Keletafrikába, amely nagymennyiségű hadianyagot szállított. Más hírforrásból származó jelentések szerint Olaszország több külföldi hajót vásárolt, azaz a céllal, hogy az afrikai csapatszállításokat menél intenzívebbé tegye.

Bergues szállóban. A megbeszélések másfél órán át tartottak. A tanácskozások eredményéről semmi sem szivárgott ki. Este fél kilenc órákor Eden a szálló halljában semmitmondó nyilatkozatot adott az újságíróknak. Ugyanekkor Aloisi Mussolinivel igyekezett telefonos székötletést kapni és közben az olasz delegáció jogtanácsosával folytatott megbeszélést. A tárgyalások eredményéről eddig semmit sem lehet tudni, de a jeleg szerint

Laval, Eden és Aloisi között mégis megállapodás jön létre, amelyet Mussolini elé terjesztenek.

Az esti órákban Aloisi Lavallal újabb megbeszélésre ült össze. A Laval és Aloisi által dolgozott javaslat kényes pontja az augusztusra tervezett háromhatalmi tanácskozás és a Népszövetség közötti kapcsolat. Olaszország ugyanis ellenzi a Népszövetség minden közbe lépését.

Amerika is fegyverkezik

Washingtonból jelentik: Rooseveltnél tegnap sajtófogadás volt, amelynek során a tengerészeti miniszter kijelentette, hogy az Egyesült-Államok tovább folytatja a Csendes Óceáni erődítések munkáját, ezenkívül több új csatahajót épített, hogy lépést tartson a fegyverkezés terén más államokkal.

Swanson tengerészeti miniszter kijelentette, hogy az Egyesült-Államok a Csendes Óceánon több tengerészeti támaszpontot fog kiépíteni. Az angol flottaépítésről elterjedt hírekre vonatkozólag a tengerészeti miniszter kijelentette, nem hiszi, hogy megfelelnek a valóságnak.

Swanson szerint Amerika nem tud addig hajóépítésről dönteni amíg nem tartották meg Londonban a flotta-konferenciát és amíg hivatalosan arról nem értesül, hogy a többi nagyhatalom, milyen hajó építkezésekre gondol.

Az állam kifizeti külföldi adósságait

Eredményes tárgyalások Párisban — Antonescu pénzügyminiszter nyilatkozata az emelkedő állami bevételekről

Módosítani kellett a gabonakivitellel kapcsolatos számításokat

Bucurestből jelentik: A lapok jelentései szerint az állam augusztus elsejei esedékességének kiegyenlítése biztosítottnak tekinthető. Tudvalevőleg a külföldi adósságok augusztusi törlesztése háromszázmillió leit tesz ki. Ez az összeg a Banca Nationalánál letétbe van helyezve. Badulescu államtitkár telefonon közölte Antonescu pénzügyminiszterrel, hogy párisi tanácskozásai kedvező mederben haladnak előre és hogy a hitelezők megértést tanúsítanak a román álláspont iránt. Valószínűnek tartják, hogy a megegyezés rövidesen létrejön és ebben az esetben a szóban lévő háromszáz millió leit a külföldi hitelezők javára zárolják a Banca Nationalánál.

Antonescu pénzügyminiszter egyébként ma este nagyszabású nyilatkozatot adott a sajtó képviselőjének a három napirenden lévő fontos kérdésre vonatkozóan. Ezek: a költségvetés helyzete, külföldi adósságaink és a transzfer. A pénzügyminiszter többek között a következőket mondotta:

— Április, május és június hónapokban az állam bevételei nem haladták túl a költségvetésben előirányzott tételeket.

Julius hónapban azonban a kincstár bevételei 498 millió 983 ezer 242 leiel felülmúlták a költségvetésben előirányzott összegeket.

Ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a nemzetvédelmi alap javára befolyt 144 millió 767 ezer 84 leit, akkor megállapíthatjuk, hogy 1934. júliusával szemben 643 millió 750 ezer 326 leiel több folyt be az állam kasszájába. A következő hónapokban a bevételek előreláthatólag szintén emelkednek. A költségvetés első négy hónapjának, tehát egyharmadának eredményei kielégítőeknek mondhatók. Ennek a négy hónapnak eredményeit szem előtt tartva, bátran állíthatom, hogy

idei költségvetésünk a legszerencsésebb esetben is nem több, mint 500 millió leiel deficittel zárul.

— Az új külkedeskedelmi rendszer kö-

vetkezében, a vámillétekből befolyó összegek, amelyek eddig illuzórikusak voltak, minden bizonnyal emelkedni fognak, úgyhogy előreláthatólag az említett 500 millió leiel deficitet is sikerül kiküszöbölni. Az elmúlt esztendő költségvetése 900 millió leiel deficittel zárult és ezt az összeget a rendkívüli költségvetésből kell fedezni. Ha figyelembe vesszük, hogy ebben az esztendőben külön két milliárd leiel vettünk fel a költségvetésbe a nemzetvédelmi alap javára, akkor minden túlzás nélkül azt mondhatjuk, hogy az ideai költségvetés lényegében fölösleggel zárul a tavalyihoz viszonyítva. Ami az állam tartozásait illeti, a belföldön egy milliárd 45 millió, míg a külföldön egy milliárd 895 millió leiel kell kifizetnünk. Az 1936—37-es költségvetési évben belföldi esedékességeink egy milliárd 49 millió, a külföldi pedig két milliárd 270 millió lesz. Ami a jelenlegi esedékesség transzferjét illeti, erre vonatkozólag Badulescu pénzügyi államtitkár most folytat Párisban tanácskozásokat.

— A gabonakivitellel kapcsolatos számításainkat módosítanunk kellett. Az ez év elején 100.000 vagon buzaexportra számítottunk. Később meggyőződhattünk arról, hogy még 50.000 vagon exportbuza sem áll rendelkezésünkre.

Teleorman megyét kivéve, a termés gyenge volt. Jóhiszeműen tettük azt az ajánlatot a nagy gabonaexportőr-cégeknek, hogy a buza exportjából származó devizákat transzferálják az állam tartozásainak fizetésére. Az exportőrök azonban ezt az ajánlatot nem fogadták el, mert attól tartanak, hogy termésünk gyenge minősége miatt csak nagyon kevés búzát szállíthatnak külföldre. Mi vállaltuk az augusztus elsejei esedékesség kiegyenlítését és

a szükséges háromszáz millió leiel be is fizettük a Banca Nationalához.

A jegybanknak azonban nem áll rendelkezésére megfelelő mennyiségű deviza ennek átutalására. Franciaországnak most azt az ajánlatot tettük, hogy vásároljon tőlünk búzát és szállítsa azt tovább a gyarmataira. Az ebből származó devizákat pedig írja a mi javunkra és tudja be az augusztusi esedékes törlesztésbe.

Vizsgálat indul a leváltott ilfov megyei prefektus ellen

Felülvizsgálják Ghiata Ion vagyonának eredetét

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi prefektust, Ghiata Ion leváltották és helyébe Goma Paul vezérfelügyelőt delegálták. Az új prefektus tegnap magához kérte mindazokat, akik visszaélésekkel vádolták meg Ghiata Ion, hogy a vizsgálatot megindíthassa.

A bucaresti-i vagyonellenőrző bizottsághoz tegnap beadvány érkezett, amelyben Ghiata Ion vagyonának revízióját kéri. A beadvány szerint a volt ilfovi prefektus 1927-ben szegény ember volt, míg most a következő vagyonnal rendelkezik: egy hatmillió értékű bérpalota, egy tízmillió értékű, Colentina közelében fekvő birtok, ennek közelében egy másik, egymillió értékű földterület, négy öröklakás, melynek értéke 2 millió 100 leiel, a Sateanul Roman banknál 1 millió ötszáz ezer leiel értékű részvény, három autó, egy millió leiel értékben, egy millió értékű butor és végül fél millió leiel kriptá. A beadvány, amelyet egy Serachitopol Alexandru nevű egyén írt alá, kéri a volt prefektus vagyona 90 százalékának elkobását és bejelenti, hogy tárgyalás folyamán bizonyítékokkal fog szolgálni arra nézve, hogy

Ghiata törvénytelen módon szerezte hatalmas vagyonát. A lapok leközlik a beadvány teljes szövegét és megjegyzik, hogy Ghiata tekintélyes tagja a libeláris párt H. csoportjának, amelyet legutóbb Bratianu Dinu pártelnök erőlyes közbelépésére oszlattak fel.

Vakmerő rablás a Banca Romaneasca constantai fiókjánál

Constantából jelentik: Vakmerő rablás történt ma a Banca Romaneasca constantai fiókjában. A Balian gabonkiviteli cég pénztáros 500 ezer leiel vett fel a bank pénztárától és miközben a pénzt számolta, ismeretlen emberek az asztalon levő pénztasomból két 500 leiel bankjegyet ledobtak a padlóra. Miközben a pénztáros lehajolt, hogy az ötszázakat felemelje, a rablótámadók magukhoz ragadták az asztalon levő pénz egy részét és 70 ezer leiel kirohantak. Megállapítást nyert, hogy a rablótámadók autón menekültek el.

... egyszer becsapták az „éppen olyan jó” jelszóval. Egyszer — de többé soha! Most már megtanulta, hogy a NIVEA-krém és NIVEA-olaj az egyetlen eucerittartalmú készítmény az egész világon.

Mi is az Eucerit? ... kéri.

Az Eucerit egy olyan készítmény, mely a természetes borsiradékkal rokon és majdnem tökéletesen azonos fizikai és fiziológiai tulajdonságokkal bír. A bőr a NIVEA-készítményeket éppen az Eucerit tartalmánál fogva magába szívja, az behatol a legalsó bőrrétegekig, megerősíti, fokozza a sejtképződést s így elősegíti a bőr újjá-képződését, megfiatalodását.

Hat havi börtönt kapott egy volt vasutas, aki 205 ezer leiel lopott el egy aradi kofaasszonytól

Büntársát három havi fogházra ítélték

Az aradi törvényszék Ludosanu—Spornic-tanácsa ma ítélkezett Hui Petru volt vasutas felett, aki ez év májusában 205 ezer leiel lopott özv. Nadabanné aradi kofaasszonytól. Nadabanné lakásában tartotta pénzt és a betörés azalatt történt, amíg a piacon árusított. Az aradi rendőrségnek hamarosan sikerült megállapítania a tettes személyét, sőt megtalálták a lopott pénz nagyrészét is, 190 ezer leiel, amelyet Hui Siria községben lakó nővéréhez vitt el. A rendőrség bünrészességgel vádolva letartóztatta a kofaasszony egyik társát, özv. Pacurarur Dumitrunét, aki ellen alapos gyanu merült fel, hogy ő adta Huinak a szükséges felvilágosításokat, sőt egyes kulcsokat is megszerzett részére. Hui beismerte tettét. Pacuraruné azonban tagadott. A tanukihallgatások során kiderült, hogy a volt vasutas gavallérosan bánt a lopott pénzzel, kifizette rokonainak adósságát, megvendégelte egyes ismerőseit, sőt egy taxisofőrnek ezerleiel borralalót adott. A tanuk kihallgatása után Blanaru ügyész a vádlottak megbüntetését kérte, majd Barbatei Teodor dr. enyhe ítéletet kért Hui ügyében. German Dante dr. Pacuraruné védője bizonyítékok hiányában felmentést kért, majd Pauessti Nicolae sorakoztatta fel Hui ügyében az enyhítő körülményeket. A bíróság rövid tanácskozás után a volt vasutast hat havi börtönre, az asszonyt három havi fogházra ítélte, mindkettőnél 2 hónapot és 17 napot számított be az eltöltött vizsgálati fogsággal. A bíróság ezután elutasította a szabadlábrahelyezési kérelmet, mire a védelem fellebbezést és semmisségi panaszt jelentett be.

Színház - Film

„Csak rátermett emberek lehetnek színészek és színigazgatók!”

— mondja Isac Emil színészeti főfelügyelő. — Készül az új színház-törvény. — Miért van színházi válság?

Ma a válságok korát éljük. Van politikai válság, gazdasági válság és nem utolsósorban színházi válságunk. Ezt azért hangsúlyozzuk különösen, mert bár szerte a világon, mindenütt cikkeznek színházi válságról, sehol sem öltött még az olyan komoly formát, mint éppen nálunk. Ezt év-ről-évre jobban tapasztaljuk. Az üres házak, a konzorciummá alakuló társulatok, a lerövidített színiszezonok mint a lassan emelkedő higanyoszlop mutatják a krízist, mely után talán már a teljes katasztróra következik.

Isac Emil nyilatkozata

Erre nézve — az új színiszezon küszöbén — felkerestük Isac Emil színészeti főfelügyelőt, aki kérdéseinkre a következőket mondta:

— Én a magam részéről

a kisebbségi színészet mostani leromlását nemcsak anyagi, hanem főleg erkölcsi okokban látom,

amiért elsősorban a társulatok vezetői felelősek. Az elmúlt szezonban alig néhány társulatnál folytak rendben a dolgok. Először is a társulatok nem bírták állandó jelleggel szerződésileg egész szezonra lekötni tagjaikat, a direktorok szinte hónapoként változtak, a gázsikat csak nagyon rendellenül, vagy egyáltalán nem fizették, a szezon önkényesen megrövidítették és már eleve a szerződéseknél sem fordítottak kellő gondot arra, hogy az Ardealban felhalmozódott színészanyagból csak minden tekintetben megfelelő erőket kössék le és foglalkoztassák.

Akik „levizsgáztak”

Legutóbbi bucaresti-i tartózkodásom alatt minderről jelentést is tettem illetékes helyen és

személy szerint meg is neveztem néhány igazgatót, akikhez többé nincs bizalmam és akikkel szemben a koncesszió megvonását javasoltam.

Akik a színházat nem a magasabb művészet és kultúra terjesztőjének, hanem iparágának tekintik, azok a jövőben nem kaphatnak koncessziót. Ugyanez áll — folytatta Isac — a színészekre is, akik Ardeal minden városában hatalmas számban találhatók, de igaz művész alig akad közöttük. Mindezek orvoslására a kultuszminisztérium új színházi törvényrendeletet dolgozott ki, amelyet tanulmányozni fogok és megteszem az észrevételeimet, hogy már az ősszel életbe is léphessen és amely megszünteti a felelőtlen garázdálkodásokat és alkalmas lesz egyes, eddig túlságosan elnézéssel kezelt dolgoknak precíz rendezésére. Elsősorban azt szabja meg, kik lehetnek színészek és milyen feltételek mellett működhetnek.

Természetesen a válság okai nemcsak ezekben a dolgokban keresendők. Itt van például a sport, aminek a mai arányokban való térhódítása már direkt kultúraellenes, mert például ma már egy jelentéktelenebb futballmeccs is elég ahhoz, hogy nemcsak a színházak, hanem a képtárak és koncerttermek is lekerüljenek.

Komoly aggodalomra ad okot még a műkedvelők gombamódra való elszaporodása is.

Még eleinte szimpatikus tudott lenni egy-egy ilyen dilettáns csoport ügyeskedő próbálkozása, aminek nem tulajdoníthatunk nagyobb jelentőséget.

A műkedvelő-előadások

Az utóbbi időben azonban már a színházra nézve komoly anyagi veszélyt jelentenek, mert már ott tartunk, hogy minden társadalmi rétegnek, de főként majd minden társadalmi iparágának megvan a maga saját külön szervezett és állandó műkedvelő gárdája, akiknek minden hozzáértés, képzettség, vagy rátermettséggel nélküli előadásait a legtöbb esetben zsúfolt ház nézi végig. Ugyanakkor a színházak üresek, mert a közönség egyes rétegeiből valami egészen különleges érdeklődést vált ki. A legjellemzőbb erre nézve egy általános derűtlenséget keltett kérvény, mely a napokban ér-

kezett az inspektorátushoz és amelyben a murea-ciu-i műkedvelők „Az ember tragédiája”-nak szabadteri előadását kérvényezik. Az új színházi törvény különben ezt is megrandszabályozza és minimálisra redukálja a jövőben kiadandó műkedvelőelőadási engedélyek számát.

Román-magyar kulturközeledés

— Én a magam részéről — folytatja az inspektor — minden erőmmel a kisebbségi színházi válság leküzdésén fáradozom, mert nemcsak mint a színészet funkcionáriusának, de mint költőnek s művészeknek sem lehet céлом egy kulturát elryomni, bármilyen nyelvű is az. És éppen ilyen irányú törekvéseim miatt nehézményezem a kisebbségi színházaknak az utóbbi időben tapasztalt elzárkózó magatartását a román szerzők darabjaival szemben. Az egész elmúlt szezonban mindössze 2 román darab szerepelt a magyar színházak műsorán, míg ugyancsak Bucarestben állandóan játszó a magyar szerzők darabjait. Mondanom sem kell különben, hogy a jövőben nem kényszer formájában, de gondom lesz rá, hogy az ismertebb román darabokat a magyar közönség is megismerje.

— Mi a véleménye a válság megoldásáról, vagy legalább az enyhítéséről? — vetem föl a kérdést rövid szünet után.

— Az egész világon — válaszolja — egy új színházi éra kezdődik. Visszatérés a művészethez. Végig az egész európai kontinensen. Reinhardtól kezdve le az oroszokig, mindenütt a klasszikusok dominálnak. Szerintem az ardeali színházválságot is csak ez oldaná meg. Komoly színház, komoly művészekkel és komoly műsorral.

„Nem kell többé nő!”

Budapestről jelentik: Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság megtekintette a Metro-Goldwyn-Mayer-filmgyár „No More Ladies” című hagosfilm színművét, amely 1935-ben készült Hollywoodban.

Budapestben „Nem kell többé nő” címmel akarták előadni.

A cenzura megtagadta az engedély-okirat kiadását és így a filmet nem szabad előadni a magyar filmszínházakban. A két főszerepét Joan Crawford és Robert Montgomery játsszák.

Bársony Rózsi félmillió frankos gázsival

akarja szerződteni a párisi Folies Bergere

Budapestről jelentik: A mai napon érkezett Budapestre a párisi Folies Bergere igazgatója. Jövetelének egyetlen célja van: a párisi igazgató szerződést akar kötni a legszőkőbb budapesti primadonnával, Bársony Rózsival.

Bársony Rózsi legutóbb több helyről is kapott szerződési ajánlatot. Az egyik szerinti, — ez kétségtelenül a legérdekesebb, — a művésznőnek Maurice Chevalierrel kellene fellépnie egy francia operettben. Ezt a szerződést Bársony alá is írta; nem sokkal az aláírás után azonban

megismerte a szőke primadonnát a Folies

Íráselemzés az újságírók népnepélyén

európai híru gratologus által 20 lei. Iráspróbák előreleadhatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban jelgére is. Analízis átvehető a Városligeti fűvészkertben vasárnap délután 4-8-ig.

Dublőzök kalandjai

Hollywoodból jelentik: A filmgyárak élete — már reklámcélokból is — egyre inkább a nyilvánosság előtt játszódik le. Az amerikai lapok szorgalmasan tudósítanak a filmipar szokatlan életéről és művelőinek szokatlan kalandjairól. Így állandóan napirenden tartják a filmgyárak legrosszabbul fizetett és legkalandosabb napszámosságának viselt dolgait is, a dublőzök kalandjait. Ma már mindenki tudja, hogy a vakmerő, kockázatos jeleneteket nem az „értékes” főszereplők maguk játsszák el, hanem „olcsóbb életű” dublőzöket szerződésnek helyettük. Egy-egy ilyen jelenetért a dublőz ritkán kap többet 25 dollárnál. Az egyetlen, aki a száz dollárt eléri: Billy Jones, — aki emlékiratainak megírására készül.

Jones a legkeresettebb dublőz, aki a legnehezebb mutatványokat viszi véghez és ha ő valamire kijelenti, hogy kivihetetlen, nincs dublőz Hollywoodban, aki elvállalja. Jones sörözgetés közben szívesen meséli el legsikerültebb teljesítményeit, úgyhogy most egy kiadótól ajánlatot kapott, írja meg különös élményeit. Egyik newyorki lap intervjut közöl Jones-szal, aki legsikerültebb teljesítményeként a következő két történetet mondta el:

— Egyizben a következő felvételnél kellett a főszereplőt helyettesítenem: A vonat elgázol egy teherautót, a sofőr azonban utolsó pillanatban kiugrik az ülésből, úgyhogy ép bőrrel menekül. A rendező annyira féltette életemet, hogy cöveket vert be a töltés mentén és utasított, mikor a vonat odaér, ugorjak. Egy barátom, aki egyre reszket a börtömről, tudta, hogy úgy se hallgatók a rendezőre, tehát egy második cöveket vert be még közelebb az átjáróhoz és megígértette velem, hogy ha a vonat az ő cövekéhez ér, akkor azután igazán kiugrom. Megkezdtek a felvételt. A sinekre hajtottam. Megálltam, mintha defektet kaptam volna és vártam a vonatot. A vonat eléri az első cöveket, a rendező kétségbeesetten integet: nem mozdulok. A vonat a második cövekhez ér. Nyugodtan ülök helyemen. Mikor szinte kartávolságra volt tőlem a mozdony és a melegt is éreztem, felpattantam és kivettem magam az ülésből. A felvételen szépen lehet látni, hogy még a levegőben vagyok, mikor a mozdony már elkapa az autót és pozdorjává zuzza.

A másik jepszebb teljesítményem — mesélte Billy Jones — a következő volt. Egy hajón üldöznek. Fel kell másznom az egyik árbocra és mikor utánam másznak, egy lelőgő kötélben ki kell lendülnöm és a tengerbe ugranom. Folyik a felvétel, felmászm az árbocra, megragadom a kötelet, de még mielőtt elrughattam volna magam a kereszt-rudtól, érzem, hogy a kötél enged és velem együtt zuhanok le a fedélzetre. Láttam, hogy lenn a filmemberek félrenéznek, hogy ne lássák, amint harminc méter magasból halálra zuzom magam a fedélzeten. Zuhantomban azonban egy másik kereszt-rud közelében száguldtam el és azt sikerült megrughom. Így azután ivben estem és szépen ácsuztam a korlát felett. De olyan közel, hogy be kellett huznom a mellemet, nehogy érintsem a korlátot, amely így is lepte zubbnyom három gömbjét. A tengerből már baj nélkül kihalsztak.

Bergere igazgatója, aki éppen új sztárt keres a kontinens leghíresebb revüszínháza számára.

A Mistinguette, Josephine Baker és Lucienne Boyer Párisa most új csillagot kíván és ezt találja meg — úgy látszik — Bársony Rózsiiban.

Az egyik budapesti lap értesülése szerint a Folies Bergere igazgatója kötelezte magát, hogy ha Bársony aláírja a tíz hónapra szóló szerződést, kifizeti azt a pönalét, amelyet a művésznőnek kellene, előbbi megállapodása szerint fizetnie, abban az esetben, ha nem lépne fel a Chevalier operettben és

Bársony Rózsinak tízhónapi felépéséért világviszonylatban is hatalmas gázsit: félmillió frankot ajánl.

Az új szerződés feltételeit távirati uton köztölték is már a művésznővel; ha Bársony aláírja a szerződést, akkor már szeptemberben Párisban kell lennie, hogy az októberi előadás próbáit megkezdhesse a nagy revüszínházban. A művésznő azonban kijelentette, hogy még nem határozott a szerződés elfogadása kérdésében.

Hat órán át hallgatta ki a vizsgálóbíró Dimitrescu volt bankkormányzót

„Azért mondtam le, hogy megkötöttség nélkül védekezhessek“
— Tony Iliescu szerepe — Vasilescu esete a török birtokossal —

Vasilescu „szanálni“ akarta az országot

Bucurestiből jelentik: Nagy érdeklődés előzte meg Dorel Dimitrescu, a Banca Nationala lemondott kormányzójának kihallgatását a devizacsalás ügyében. A kihallgatás tegnap végbe is ment. Dimitrescu kissé izgatottan magyarázta el azokat az okokat, amelyek őt a bejelentésre készítették.

— A vádlottak — mondotta a kormányzó valótlan állításaikkal engem előnytelen színben tüntettek fel s védekezésük révén személyes reputációmot rontották. Azért mondtam le állásomról, hogy így minden megkötöttség nélkül védhessem meg személyemet az engem ért támadások ellen.

Dimitrescu ezután hosszasan magyarázni kezdte a transzfereljárást, kijelentve, hogy a Nemzeti Bank sohasem tért el a bank üzleti szabályaitól. Előadást tartott a Nemzeti Bankban szokásos ügyletekről, majd a vizsgálóbíró kérdésére kijelentette, hogy

Tony Iliescu szenátusi elnök tényleg közbenjárt nála a belgák transzferügyete érdekében.

— Egy izben felhívott telefonon, majd kéresemre eljött a bankba — mondta Dimitrescu, — Itt azután megtárgyaltuk az ügyet. Mivel a Nemzeti Banknál nem lehetett zsarolni, azt ajánlottam neki, hogy zárolja a lei követelést a Banca Romaneascanál. Ebben az értelemben szerkesztettük meg a határozatot, amelyet én irtam alá.

Vizsgálóbíró: Nem emlékszik egy határozattervezetre, amelyet Vasilescu Constantin irt vörös ceruzával és önhöz juttatott? A szöveg teljesen azonos azzal, amit Ön aláirt!

Dimitrescu: Ugy emlékszem, hogy én fogalmaztam meg a határozatot és én irtam alá.

Vizsgálóbíró: Az SKF és Ericson-ügyekben interveniáltak Önnél?

Dimitrescu: Nem emlékszem!

Vizsgálóbíró: A Nemzeti Bank iktatóhivatala azonban nem működik valami kiváló módon.

Dimitrescu: Elismerem, hogy az iktató működése tényleg nem a legtokéletesebb.

Vizsgálóbíró: Sőt, több ízben megtörtént, hogy előbb kaptak ki hivatalos okmányokat a Nemzeti Banktól, mintsem azt iktatták volna, holott szigorú előírás határozza meg, hogy minden egyes okmányt mindenekelőtt iktatni kell.

Dimitrescu: Minderről nem tudok semmit, mivel nem állottam összeköttetésben kijárókkal.

Vizsgálóbíró: Emlékszik arra, hogy Vasilescu Constantin kérvényekkel jelentkezett Önnél?

Dimitrescu: Nem! Nem ismerem se Nachtot, se Vasilescut, de még Calatorescu ezredesét sem. Viszont mások se interveniáltak nálam.

Vizsgálóbíró: Ismer Ön egy Misu Plesoianu nevű egyént?

Dimitrescu: Halványan emlékszem rá, hogy egvizben fennjárt nálam és szivességet kért tőlem.

Vizsgálóbíró: Szóval Ön azt állítja, hogy Vasilescut nem ismeri?

Dimitrescu: Kérem, én személyesen nem ismerem Vasilescut, csak arra emlékszem, hogy a kabinetfőnököm jelentette nekem ennek az urnak a látogatását. Még azt is elmondta a kabinetfőnököm, hogy

Vasilescu ur kifejtette előtte nagyszabású pénzügyi elgondolásait, amelyek segítségével az országot szanálni akarta. Én azonban nem fogadtam Vasilescut.

Ezután a vizsgálóbíró, az idő előrehaladott voltára való tekintettel, csak pár kérdést tett Dimitrescunak az SKF és az Ericson ügyekkel kapcsolatosan, de a volt bankkormányzó ezután is megmaradt első állítása mellett, hogy a svvédek ügyében senki sem interveniált nála. A kihallgatás, amely délután négy órakor kezdődött, este tíz óra után ért véget. Dimitrescut a hatóság kihallgatás láthatóan kifárasztotta.

Ujabb leleplezések Vasilescuról

Vasilescuról mindig újabb és újabb érdekes esetek derülnek ki. A lapok most egy Ali Suliman birtokos történetét írják meg. Ali Sulimannak a földművelésügyi miniszteriumban akadt elintéznivalója és egy Petrescu nevű egyén utján került összeköttetésbe Vasilescuval. A szélhámós 70 ezer leit kért az elintézésért s ezen az alapon létre is jött a megegyezés. Az volt a terv, hogy Ali Suliman semmit sem érő kecske és zerge legelőit kisajátított prima termőföldre cserélt ki valahol.

Ali kérvényt irt, Vasilescu pedig elment a miniszteriumba és néhány óra múlva kedvező elintézésről hozott hírt „megbizójának.“

— Itt az elintézés!... Látod, Ali, ez a miniszter aláírása! Fizesd ki a 70 ezer leit, aztán beadom a kérvényt az iktatóba s néhány nap után hivatalosan is megkapod a döntést taludban!

A török fizetett. Hazament, várt néhány hetet, azután ismét a fővárosba utazott és visszakövetelte pénzét. Vasilescu nyomban fizetett, minden feljelentés végzetes lehetett volna... a belgák előlege már Vasilescué volt.

A szélhámós meg is vendégelte Ali Sulimant, a ki csak most tudta, meg, milyen pénzből fizette ki Vasilescu a számlát.

És tegnap 600 leies utalvány érkezett Bucurestibe, Ali Suliman visszaküldte Vasilescunak a vendéglől számla összegét.

Bucurestiből jelentik: Tegnap a késő esti órákban szabadlábra helyezték Linzenmayer, mérnököt, akit tudvavéveleg a 25 milliós devizacsalással kaakpcsolatban tartóztatták le. A vizsgálóbíró Calatorescu és Vasilescu előléte vonatkozólag számos személyt kihallgatott. A hét végére a vizsgálóbírói kihallgatások előreláthatólag befejeződnek és akkor az ügy iratait átteszik az ügyészséghez.

Az ilfovi vizsgálóbíró ma kihallgatta Carol Lange és Constantin Budes tisztviselőket, akik Vasilescu és az SKF-cég összeköttetéséről adtak felvilágosítást. Vasilescu vizsgálóbíró elrendelte, hogy azt a levelet, amelyet Vasilescu a belgákhoz intézett, grafológus vizsgálja meg.

A transzfer-csalás ügyében ma újabb szenzációs esemény következett be. A vizsgálóbíró ugyanis teljes fényt kíván deríteni a csalók eddigi működésére és ezért az ügyészség engedélyével ma házkutatást tartott az egyik tekintélyes bucu-resti-i pénzintézetnél. A házkutatás során átvizgálták a bank iratait és a vizsgálat szempontjából fontosnak talált iratokat lefoglalták.

Ha velünk jön a FEKETE-TENGERRE,
nem lesznek valuta, sem utlevél gondjai:

10 napos kirándulás

csupán

2.950.— leiért

utazással, szállodával és teljes ellátással együtt. Tehát minden eddigi hasonló akciónál olcsóbb

1. INDULÁS AUGUSZTUS 4-én.

Arad számára már csak négy hely áll szabadon!

Jelentkezzen tehát nyomban és biztosítsa helyét.

Utazás kényelmes, bőrüléssel vagonokban

Az utazás minden napjának teljes programját minden érdeklődő átveheti az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 órakor

Este 9 1/4 órakor

A magas-iskola

(Die hohe Schule)

Európaszerte óriási sikert aratott filmremek.

Főszereplői:

Rudolf Forster

Angela Salloker.

SELECT

5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Premier!

Örök divat a szerelem

(Elegancia 1935.)

A film Amerika és Párizs nagy d vatszalonjaiban játszódik, model-lópárokon, szélhámosságokon, szerelmen és muzsikán keresztül.

BETTE DAVIS

WILLIAM POWELL

HIREK

Kalapdiktatura és fezzorradalom

(k. l.) Kelet diktatorai hadat üzentek a tegnapi napnak. A maradi szellemnek és elsősorban a maradi formának. Atatürk Kemál kezdte Törökországban, Riza kán folytatta Perzsiában s a jóég tudja, ki fejezi majd be Afganisztánban, Tibetben és a sötét Fidzsiában. Kemál a fejeket úgy kezdte forradalmasítani, hogy leparancsolta róluk a fezt és a turbánt, mondván: nyugati fejre nyugati viseletet! A törökök prüszköltek és kapálóztak a kalap ellen és ok tudták miért. A turbán napkelet országában tiszteletet szerez viselőjének, a turbánhoz selyem kaftán illik, hosszúszerű csibuk, puha vánkös és tunya, koránon medítő semmittevés. A fez alatt is másként gondolkodnak az emberek, mint a munkássapka vagy a nemezkalap alatt, a fez szeret ácsorogni, uccákon, tereken, bazároknak és mecsetek előtt a maga festőiségével kérkedni, a kalapot és a sapkát nyugatibb erények kötelezik. Csak így lehet megérteni, hogy az emberek ott keleten a turbánért és a fezért a szuronyok és a csendőrgolyók elé vonulnak s barrikádokat emelnek a gyűlölt kalap ellen. Riza kán birodalmában, Északperzsiában, amelyet ma a reformok korában Északiránnak muszáj mondani, véres háboru dúlt a kalapdiktatura ellen. Amolyan ellenforradalmi megmozdulás: a turbán és a fez megingathatatlan hivei egy perzsa városban, Neszdenben a kormány fejedőrendelére kivonultak a főmose elé és igazi keleti fanatizmussal tüntettek a romlást és erkölcstelenséget jelentő kalap ellen. A szónokok a koránból vett idézetekkel igyekeztek bizonyítani, milyen istentelen merényletet követnek el Allah kedvett muzulmánjai ellen, ha egy kalap alá veszik őket a hitvány gyaurokkal. Tettleg inzultáltak is néhány feztelen, egy-két sapka-kalapviselőt; a végén katonaságnak kellett kivonulnia. Vad tüzharc keletkezett. A csata vége az lett, hogy harminc renőör és rengeteg polgár maradt holtan az ütközet színterén s több mint félezer embert letartóztattak. Akármilyen sajnálatos egy ilyen fezzorradalom, Riza kán kénytelen lesz folytatni modernizáló törekvéseit, mert ha enged a kalapkérdésben, a turbán és a fez alatt a konok évszázados fejekben sem akar majd megváltozni semmi.

— **EMELKEDŐ HÖMÉRSÉKLET.** Északi és északkeleti légáramlás, néhány helyen esők és zivatarok várhatók. A hőmérséklet tovább emelkedik.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.23.50, London 15.14, Newyork 305.25, Milánó 25.05, Amsterdam 207.75, Berlin 123.20, Prága 12.69, Varsó 57.85, Belgrád 700, Bucuresti 250.

— **Nicolae királyi herceg Párisba repült.** Bucurestiből jelentik: Nicolae királyi herceg az Air de France repülőgépen elhagyta az országot és Párisba repült, ahol hosszabb ideig marad.

— **Összehívták az országos turisztikai tanácsot** Bucurestiből jelentik: Augusztus 8-ra, csütörtökre Sergiu Dumitru belügyi államtitkár ülésre hívta össze az országos turisztikai tanácsot.

— **Cosma Dimitrie dr. megyei főorvos szabadságra utazott és távolléte alatt helyettesítését dr. Bodor Dumitru glogovati-i körorvos látja el.**

— **Ujabb gyászünnepe Ausztriában.** Bécsből jelentik: Ausztria népe pénteken újabb gyászünnepeket ül. Ekkor lesz ugyanis 3 éve, hogy Seypel prelátus, volt kancellár egy merénylet utókövetkezményeibe belehalt. A Seypel és Dollfuss emléktemplomban a gyászünnepe alkalmából misét mondanak.

— **Változások a magyar kormányban.** Budapestről jelentik: A „Magyarország” szerint mint-hogy az iparügyi tárcát Bornemissza magyar kereskedelemügyi miniszter vette át, Winkler István kereskedelemügyi államtitkár fogja kinevezni a magyar kormányzó kereskedelemügyi miniszternek. Arról is van szó, hogy az igazságügyminiszteri tárcát Lázárral töltik be, ha majd az ügyvédség védelméről szóló törvényjavaslatot megszavaztatta a parlamenttel.

— **Erődítményeket épít Amerika.** Washingtonból jelentik: Svanson államtitkár bejelentette, hogy Amerika a Csendes-óceánon 36 erődítményt épített és az építkezéseket nemsokára meg is kezdik.

— **A Kenyeres-Kaufmann-ügy.** Budapestről jelentik: A Kenyeres-Kaufmann-ügyben az ügyész néhány napon belül elkészíti a vádiratot és legkésőbb szeptember hónapban megtartják a főtárgyalást.

— **Merénylet egy tehervonat ellen.** Chisinauból jelentik: Lipnic állomás közelében ma reggel egy tehervonat kisiklott. Amint a CFR vizsgálata megállapította, a szerencsétlenséget merénylet okozta. Ismeretlen tettesek ugyanis egy sündarabot fektettek keresztbe a pályatesten. Három óra múlva sikerült a forgalmat helyreállítani.

— **A mai nap folyamán a szigorított adóbe-hajtások tovább folytak.** Több helyen tartották árverést, de kevés eredménnyel. Péntekre az első kerületi adóhivatal 33, míg a második kerületi adóhivatal 155 árverést tűzött ki. Így tehát a pénteki napon Aradon összesen 188 árverést tartanak. A kivetési pénzügyigazgatóságon egyébként még tartanak a fellebbezési tárgyalások. A minisztériumból ugyanis egyes dossziék még nem érkeztek meg, másrészt pedig bizonyos ügyekben kiszállásokat kellett tartani és ezért a fellebbezési tárgyalások a jövő hétre is elhúzódnak.

— **Vérhasmegbetegedések Aradon.** Az elmúlt néhány nap alatt három vérhas-gyanús esetet jelentettek a városi főorvosi hivatalnak. A vérhasmegbetegedések a gyümölcs-szezonnal állanak összefüggésben.

— **Teljes személyzetével elsüllyedt egy orosz tengeralattjáró.** Moszkvából jelentik: Hivatalos jelentés folytán most derült ki, hogy a B. III. jelzésű tengeralattjáró a víz alatt folytatott gyakorlatok közben elsüllyedt. Az egyik hadihajó ugyanis ráfutott a tengeralattjáróra, minek következtében az nem tudott többé a felszínre emelkedni. Nyolc tengerésztest és 47 főnyi legénység a tengeralattjárón lelte halálát. A Szovjet megtette a szükséges intézkedéseket a tengeralattjáró kiemelésére.

— **Házasság.** S. a l. g. Siegfried állatorvos, az „Agronomul” Ált. Biztosító Rt. cégjegyzője és Papp Jolán, a Lengyel Lőrinc butorgyár Rt. főkönyvelője házasságot kötöttek.

— **Kutatják az aradi csontvázak titkát.** Mint jelentették, tegnap a Brumarel- és Lahovary-uccák sarkán egy építkezésnél egy 50 év körüli nő csontvázat találtak, amely mintegy 20 éve lehetett eltemetve s a csontváz helyzetéből arra lehetett következtetni, hogy a szerencsétlen nő gyilkosság áldozata lett. A további alapvető munkálatok során este 8 órakor még egy csontvázat találtak, alig néhány méternyire attól a helytől, ahol a női csontvázra bukkantak. Ennek a csontváznak részeit még tegnap este a rendőrségre vitték, ahol ma dr. Luszt Ferenc hatósági orvos közbejöttével a hatósági szemle megállapította, hogy egy 182 cm. magas, 45—50 éves férfi csontváza, amely már annyira elporladt állapotban van, hogy több mint 50 éve kerülhetett a földbe. A tiltakozatos leletek ügyében a rendőrség most arra is kiterjesztette a kutatásokat, hogy nem-e volt temető a környéken, bár erre semmiféle valószínűség sincsen. A legközelebbi régi temető a szerb templom körüli egykori temető volt, de azt is már sokkal régebben helyezték használaton kívül.

— **Dr. Dohány újból rendel.** 4352

— **Ajánlat az emberrabló kínai kalózkodnak.** Pekingből jelentik: Müller német újságíró, akit a kínai kalózkodok már szabadonengedtek, elmondta, hogy az angol követ mindent megtett Johni angol hírlapíró szabadonbocsátása érdekében. Közölte velük közvetett úton, hogy hajlandó őket felvenni az angol keleti hadseregbe és nyomban tiszti ranggal látja el őket. Illetékes helyen különben megcáfolják azokat a híreket, hogy az angol újságíró szabadon bocsájtották volna.

A sport mindenekelőtt

avagy: skijöring Abessziniában...

Meghalt Münz Márton

Arad kereskedőtársadalmának egyik régi, ismert alakja ma kidőlt: Münz Márton, akinek fiúdivatáru üzlete hosszú évtizedeken át a város első-kelő közönségének, egyik kedvenc bevásárlási helye volt, ma reggel 67 esztendőskorában elhunyt.

Münz Márton Aradon született és több, mint ötven esztendőn át működött ebben a városban, mint kereskedő. Fiatal ember volt még, amikor az édesapja által alapított üzletet átvette és azt az évek során, az idővel mindig lépést tartva, fejlesztette, nagyobbította. A régi megyei és városi tisztviselő, valamint az itt állomásozó ezredek tisztjei az ő üzletében eszközölték bevásárlásaikat. A háboru alatt Münz Márton, a becsületességéről és hozzáférhetetlenségéről közismert kereskedőt, delegálta a kereskedelmi és iparkamara, valamint a város vezetősége az árdrágitási ügyekben szakértőnek. Néhai Barabás Béla dr. akkori főispán a kereskedelem terén szerzett érdemeiért közvetlenül a forradalom előtt kitüntetésre akarta felterjeszteni, a királyi tanácsosi kinevezést javasoló okirat már el is készült, de a kinevezés a közbejött forradalom miatt már nem történhetett meg.

Münz Márton már hosszú idő óta kinos betegséggel küzdött és állapota az utóbbi hónapokban feltűnő módon rosszabodott. A szenvedések megviselték az idős ember szervezetét, amely ma reggel felmondta a szolgálatot. Elhunytát özvegye, valamint leányai: dr. Kele Gyuláné és Münz Magda, fia: dr. Münz János és kiterjedt rokonság gyászolja. Fia, aki francia állampolgár, nemrégiben a Brest hadikikötőtől néhány kilométernyi távolságban lévő Le Conquie fürdőhelyen telepedett le és édesapja pénteken délután tartandó temetésére nem jöhet haza. Münz Márton halála Arad társadalmi köreiből, ahol az idős kereskedőt jólismerték, őszinte részvétet keltett.

— **Halálos szerencsétlenség a constantai kaszinó renoválásánál.** Constantából jelentik: Vladi-mirovici Nicolae kőműves a kaszinó 20 méter magas párkányát javította. Egyensúlyát veszítve lezuhant és borzalmas sérülések következtében ki-szenvedett.

— **Egyházi zene a cernauti elmeegógyintézet lakóinak.** Cernautiból jelentik: Az itteni elmeegógyintézet kápolnájában vasárnaponként az ápolókból alakított zenekar szerepel. Az orvosok megállapítása szerint az egyházi zene megnyugtató hatással van az elmebajosokra.

— **Orvosi hír.** Dr. Pescariu kórházi belgyógyász-főorvos augusztus 1-én egy havi szabadságra megy.

— **Ötszáz bányász halála.** Sanghaiból jelentik: Hupei tartományban az egyik szénbányában két tárna teljesen víz alá került. Ötszáz bányász lelte halálát a két tárnaiban.

— **Ha az arcszine fakó, szürkéssárga, és te-kintete bágyadt, ha szomorú, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epipangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia.**

— **Csődöt rendelték el egy rovinei kereskedő ellen.** Az aradi törvényszék ma döntött Czeisler I. rovinei kereskedő ügyében. Az aradmegyei kereskedő ellen egy prágai cég kért csődöt, amit a bíróság ma el is rendelt. Tömeggondnokként dr. Moldovan Liviu rovinei ügyvédet nevezte ki, a hitelezők jelentkezésének határidejét szeptember 23-ban, a csödválasztmány összeülését október 7-ben állapította meg a bíróság.

— **Halálos autógázolás Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Borzalmas közlekedési szerencsétlenség történt Bucurestiben a Take Ionescu bulevardon. A brasovi 1008-as számú teherautó, amelyet Mihail Andrei sofőr vezetett, a megengedettnél nagyobb sebességgel fordult be a sarkon és még mielőtt lefékezhetett volna, elgázolt egy arra haladó ifrit. A szerencsétlen embert, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, a kórházba szállították, ahol ki-szenvedett.

— **Országos híri dalárdák legszebb mű- és népdalai.** hangulatos jazz-band zene, a nyomdászok kulturgárdájának ötletességei, tombola, kugliverseny, stb. teszik feledhetetlenné a nyomdászok kvasárnap Aradul-Nou-n, a Kornett-féle vendéglőben rendezendő kerti ünnepélyt, amelynek keretében ünneplik meg Schneider Gyula nyomdászának 50 éves jubileumát. A kerti ünnepélyen Sándor Jenő ismert aradi fényképész amatőr-felvételeket fog eszközölni a közönség-ől. A kerti ünnepélyt este 9 órakor nagyszabású tánc-estély követi.

— Ahol a nők legkedvesebb szórakozása a lopás. Párisból jelentik: Dr. Metraux, a kitűnő etnológus most tért vissza a Csendes-óceán szigetein végzett tanulmányutjáról és érdekes dolgokat mesélt a Husvét szigetéről:

— Ahogy partra szálltam, egy perccel később egy benszülött nő bámulatos ügyességgel ellopta cigarettatárcámát. Egy órában belül eltűnt pénztárcám, kulcskarikám, ceruzám s még néhány érték tárgyam. A sziget lakóinak, de különösen női lakóinak legkedvesebb szórakozása a tolvajlás. Minden csillogó holmit ellopnak, hogy magukat feldiszhessék, de gyakori az is, hogy emberi csontokat lopnak a sírokból és ezeket a csontdarabokat kanálnak használják a főzésnél, vagy különböző holmikát készítenek belőlük. Van a szigeten egy angol juhtenyészet, amely évenként 40.000 juhot nevel és amely rendkívül szigorúan őrzi állatait, mégis a legutolsó évben 3000 juhot loptak el a benszülöttek.

— Tízmilliárd tonna arany van a tenger vizében. New-Yorkból jelentik: Egy tudós társaság nemrég megállapította, hogy a tenger vizéből sohasem lehet aranyat nyerni. Most Colin G. Fink professzor, a Columbia egyetem tanára ennek az ellenkezőjét jelentette be, miközben 30 éve folyó kísérleteinek eredményeire hivatkozik. Csak az a baj, hogy az általa alkalmazott módszerrel sokkal többbe kerül az arany előállítása a tengervizből, mint amennyit az így szerzett arany megér. A professzor számítása szerint a föld tengereiben 10 milliárd tonna arany van. Eljárásának tökéletesítésével később talán lehetségessé válik, hogy a tengert hasító hajók propellerjeire lerakódik a tenger aranya és így a hajózás csinos mellékjövedelemhez jut. Ettől azonban még nagyon messze vagyunk.

— A ferde torony kiegyenesítése. Londonból jelentik: G. B. Shaw kijelentette, hogy meggyőződése szerint a világ két legszebb tornya a velencei Campanille és a pisai ferde torony. — De ha a modern építészek rászabadulnának Pisára, — folytatta — megnéznék a ferde tornyot és így szólnának: „Nem elég egyenes.” Aztán félmillió fontot kérnének, hogy kiegyenesítsék.

— Az emberi test szétfolyl, mint egy pohár víz. Stebbins és Whitford amerikai asztronómusok a Sirius közelében eddig ismeretlen kis csillagot fedeztek fel, amely 80 trillió kilométer távolságban van földünkötől. Ezen a csillagon, amely háromszor akkora, mint a földgömb, 35.000-szer nagyobb a nehézkedési erő, mint nálunk. Ennek következtében ezen a csillagon egy közepes termetű ember testsúlya 2625 tonnát tenne ki. De csak igen rövid ideig, mert — a csillagászok szerint — a borzalmas erejű erő következtében az emberi test éppen úgy szétfolyna ezen a csillagon, mint egy pohár víz, ha az asztalra öntik.

**Prima Societate de Autobuse
I. MERA & Co. Arad.**

Ertesítjük a n. é. közönséget, hogy
f. hó 4-én, vasárnap reggel 5 órakor kényelmes új kocsikkal

társas kirándulást
rendez a következő helyekre:

Băile Moneasa-ra.
Részvételi díj 120 Lei.

Casoara
Részvételi díj 75 Lei.

A kiránduláson résztvevők úgy a fürdők használatánál mint az étkezésnél kedvezményben részesülnek.

Jelentkezéseket 3-án, szombaton délután 12 óráig

Sándor Iván & Co. sorsjegyirodában
kérjük leadni. 3610

— Ma az alábbi gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.
KÁJN: Piața Avram Iancu
NIEDERMAYER: Piața Sf. Sava.

A BŐR

idő, előtti petyhüdsége, ráncossága legbiztosabb jele annak, hogy a derma, az epidermisz alatti réteg, elvesztette frissességét, szilárdságát.

Ez az egyszerű anatómiai megállapítás a legjobb ajánlás az EUKUTOL-krém számára.

HOGY a derma szilárdságát visszanyerje, el kell látnunk azokkal a zsiradékokkal, amelyekre szüksége van. Az EUKUTOL krém tudományos alapon készül. Speciális eljárás révén sikerült olyan finom, könnyen és teljesen asszimilálható kompozíciót összeállítani, amelynek organikus alkotórészei sikeresen pótolják a természetes zsiradékokat, amelyekre a dermának szüksége van, hogy megtartsa szilárdságát.

Használja az
EUKUTOL
BŐRKRÉMET.

Még csak négy hely van a Fekete-tengeri nyaralásra

Fekete-tengeri társasutazásunk iránt valóban páratlan érdeklődés nyilvánult meg. Erre legjobb bizonyíték, hogy az aradiak számára a vonaton mindössze még csak négy hely van, úgy, hogy azok, akik ezen a rendkívüli kedvezményeket biztosító nyaraláson részt akarnak venni, ajánlatos, ha még a délelőtt vagy a kora délutáni órákban

jelentkeznek kiadóhivatalunkban. A Fekete-tenger gyönyörű vidéke a legváltozatosabb szórakozásokat és sportlehetőségeket nyújtja. A résztvételi díj, mint már közöltük, 2950 lei, amely összegben a nyaralással járó minden költség bennfoglaltatik. Prospektussal készséggel szolgál lapunk utazási osztálya. Telefon: 151.

— Az Arad-Gradistei Protestáns Kör szombaton, augusztus 3-án, este 9 órai kezdettel saját helyiségében (Str. Ivriamu 6.) táncal egybekötött társasvacsorát rendez. Belépődíj nincs. vacsora-jegy megváltása kötelező. Az érdeklődőket ezuton is meghívja a rendezőség.

— Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek megváltás a Földes-féle Ferrol Vastáplikör, mely a legjobban bevált étvágygerjesztő, vérképző és hizlaló szer. Egy üveg ára 100 lei Földes gyógyszerár Arad. 1782

— A háztulajdonosok figyelmébe! Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a „Háztulajdonos” című újságra ne fizessenek elő, mert a lapkiadóval kötött egyezség f. év augusztus 1-én lejárt.

AMEFA-különvonat Petrosaniba

A második selejtező mérkőzésünket augusztus 11-ikén vívjuk meg Petrosaniban. Minden sportember előtt ismert tény, hogy egy ilyen selejtező mérkőzésen fontos, hogy nagyszámu drukker-tábor biztassa csapatunkat. Sikertült nagy nehézségeket leküzdve, a CFR igazgatóság engedélyével egy különvonatot indíttatni, amely augusztus 11-én a reggeli órákban indul Petrosaniba s onnan a mérkőzés után azonnal visszaindulna.

A jegy ára oda és vissza 160.— lei!

A különvonat csak akkor indul, ha legalább 600 jelentkező van. Amefaisták! Arad sportjáért aggódó sportemberek! Jelentkezzetek! minnél nagyobb számban. Nincs idő a meggondolásra. A különvonat díját augusztus 7-ig le kell fizetnünk.

Az utazásra jelentkezni lehet augusztus 6-ig bezárólag: Szabó Albert üvegkereskedő cégnél, Czégka Tibor posztókereskedés, Str. Eminescu. Az utazás díja jelentkezéskor kifizetendő. Ha bármely okból kifolyólag a különvonat nem indulna, úgy a lefizetett összeg minden levonás nélkül azonnal vissza lesz térítve. Pontos indulást idejében közlünk. Adjunk bizonyítékot sportszeretetünkről!

AMEFA vezetősége.

Izgalmas produkciók

az újságírók vasárnapi népünnepélyén

Bár az újságírók vasárnapi népünnepélyének műsora több, mint egy hét óta felkészülten várja a közönséget, alig mulik el nap, hogy újabb meg újabb számokkal ne bővüljön. Ma jelentkezt a rendezőségél Hofschneider, a kitűnő sodronykéltművész, aki egyedüli méltó utóda a híres Strohschneidernek és kijelentette, hogy hajlandó fellépni a vasárnapi népünnepélyen. Az elsőrendű költőtáncos csodás mutatóványokat produkál a tíz méter magasságban kifeszített drótkötélen. Legérdekesebb mutatóványa az, amikor hat éves kislíával a hátán átmegy a kötélén, miközben táncol és tornászik. A közönség szeme-szája eláll ettől az izgalmas produkciótól.

Az újságírók népünnepélye tulajdonképpen sokkal gyengébb műsorról is kitűnően sikerülne, mert olyan kellemes helyen rendezik meg, amelyben való tartózkodás felér minden kirándulással. A közönség weekend ruhában már vasárnap reggel beléphet a fűvészkertbe, ahol akkor építik fel a Meseváros palotáit és házaikat. A selymes fűvön heverészve, vagy a számos pador üldögélve lehet eltölteni a napot, amely reggeltől reggelig tartó páratlan szórakozást ígér mindössze tíz leier.

— Turisták kirándulásai. Az SCA aradi „Czárán” osztálya legközelebbre az alábbi turákat írta ki: Aug. 3. Podgoria, Valea Neamțului. 16 km. Indulás villamoson reggel 5 órakor. Vezető: Zárny Jenő. Aug. 3. Arad, Casoaia. 50 km. Indulás autobuszon este 6 órakor. Aug. 3. Cladova, Casoaia menhely. 25 km. Indulás villamoson este 6 órakor. Vezető: Radvány Ödön. Aug. 4. Livada, Varnici. 14 km. Indulás reggel 5 órakor villamoson. Vezető: Timkó Ernő. Aug. 4. Radna, Crucea Tiganului. 25 km. Indulás reggel 5 órakor villamoson. Vezető: Belezny Ágoston. Aug. 4. Arad, Casoaia. 50 km. Indulás reggel 6 órakor autókamionnal. A két autókamionos kirándulásra Sándor Iván és Társa irodájában lehet jelentkezni. Vendégek mindnyik kirándulásán szívesen láttatnak. A hűvös időre való tekintettel ajánlatos pokrócok vívése.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt augusztus 4-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8 órától délelőtt fél 10 óráig: Aradul-Nou-n, Str. Cuza Voda, Muciu Scaevola és az ezen uccák által határolt részeken.

NYOMDÁSZOK vasárnap Aradul-nou-n, a Kornett-féle vendéglőben kerti-ünnepellyel egybekötött táncestélyt rendeznek, az „AURORA” és „GUTENBERG” nyomdászalkörök közreműködésével. A hangverseny és kerti-ünnepély délután 4 órakor, a táncestély este 9 órakor kezdődik.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sassu miniszter rádióbeszéde a gabonaértékesítés új rendjéről

— Kinevezték az aradmegyei gabonaértékesítés ellenőrt —

Az új gabonaértékesítési rendszer, amint arról már ismételtelen is megemlékeztünk, nemcsak az ország gazdaságadalmi, valamint az exportörök, de a kormány szempontjából is az egyik leg súlyosabb napirenden lévő problémát jelenti. A kormány kebelében a gabonaértékesítés rendszere körül nézeteltérések is merültek fel, sőt az is szóba került, hogy az új rendszert néhány napon belül módosítsák és az elmult esztendő rendszerével helyettesítsék.

Sassu földmivvelésügyi miniszter az új rendszerrel részletes előadást tartott a rádióban és ebben az előadásban, minha nemcsak a gazdákat és az exportöröket, de a kormány tagjait is igyekezett volna meggyőzni elgondolásának helyességéről. Az előadás bevezetésében a miniszter különböző utasításokat és tanácsokat adott a gazdáknak a vetőmagvak kezelésére vonatkozóan, majd pedig áttért a gabonaértékesítési rendszer ismertetésére.

— A buza világszertei ára — mondotta a miniszter — jelenleg 24 ezer lei vagononként. Ha ebből levonjuk a szállítási költségeket és egyéb kiadásokat, marad 17 ezer lei, vagyis egy olyan ár, amelyet egyetlen európai agrárállam sem engedhet meg, mert ez az ár pusztulásához vezetne. Magyarországon például egy vagon buza ára 39—40 ezer lei, Csehszlovákiában 79 ezer lei, Bulgáriában 39 ezer lei, Jugoszláviában pedig 37 ezer lei.

— Az új gabonaértékesítési rendszer előkészítésénél mindenekelőtt arra gondoltam, hogy a gazdáknak ugyanolyan rentabilitást biztosítsanak, mint amilyent ők az elmult két esztendő alatt az állami intervencionizmus révén élveztek, vagyis, hogy hektáronkénti bruttó jövedelmük 3—3500 lei legyen, illetve az ország összes gazdait számítva, összesen tíz milliárd lei. A mezőgazdasági érdekeltségekkel folytatott megbeszéléseim után a buza minimális árát ezért 34 ezer leiben állapítottam meg július, augusztus, szeptember és október hónapokra, míg 35 ezerre az ezt követő hónapokra. Ez az ár a termelő állomáshelyén értendő 77 kilogrammos hektolitersúly és 3 százalékos idegen anyag mellett. A megállapított minimális áron alul senki sem vásárolhatja a búzát.

— Az állam segítsége nélkül a buza exportja ma szinte lehetetlen. Az általunk megállapított minimális belföldi ár és a külföldi tényleges ár között ugyanis meglehetősen nagy, körülbelül 17 ezer leies különbség észlelhető. Ezt a különbséget fedezni kell. A fedezetet az általunk megállapított és a 90 banis lisztilletékekből táplált prémium biztosítja, amely a külföldi áralakulással egyidejűleg nő vagy csökken. Jelenleg ez a prémium

minden kivitt vagon buza után 17 ezer leire emelkedik. Amint a külföldi árakban esés áll be, a prémium automatikusan emelkedik. A 17 ezer leies prémium ellenében az exportörök kötelesek betartani a 34 ezer leies minimális árat, be kell nyújtaniok a Banca Nationalához a kivitt tanúsító okmányokat és be kell szolgáltatniok az exportból származó devizákat. Csak ily módon, a minimális ár szigorú betartása által lehet használni a gazdáknak a gabonaértékesítés új rendszeréből.

A miniszternek ezután egy különös és érdekes kijelentése következett:

— Nem akartuk a malmok és pékek jövedelmét csökkenteni és ezért a liszt és kenyér árát nem szállítottuk le, annak ellenére, hogy az új buza piacra kerülése alkalmával a buza vagonjának ára 10.000 leiel esett. Ez a tekintélyes összeg azonban természetesen nem képezheti a malmok külön jövedelmét és ezért vetettük ki a lisztre a 90 banis illetéket, amelyből a buza értékesítésének alapját tápláljuk.

Ezt az illetéket a Banca Nationalához fizetik be és a Jegybank ebből folyósítja az exportörök részére a prémiumokat. A fentiekből kitűnik, hogy a buzaértékesítés új rendszeréhez a legjobb eredményeket fűzhetjük.

Sassu miniszter előadásával ellentétben olyan jelenségek tapasztalhatók, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az új rendszer módosításra szorul.

A miniszter egyébként kinevezte azokat a tisztviselőket, akik az egyes megyékben a gabonaértékesítéssel kapcsolatos ellenőrzést végzik. Aradmegyében I. Stanomirt bízták meg ezzel az ellenőrzéssel.

— A bécsi kereskedelmi szakiskolák. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: A bécsi kereskedők grémiuma megküldte a Kamarának a Bécsben működő kereskedelmi szakiskolák leírását. Az osztrák fővárosban jelenleg a következő szakiskolák működnek: 1. éves abiturientanfolyam, 4 évfolyamos kereskedelmi akadémia, 1 éves kereskedelmi szaktanfolyam, 2 éves kereskedelmi iskola és egy 1 éves szaktanfolyam lányok részére. A fenti iskolák bármelyikéről részletes tájékoztatást ingyen lehet kapni a bécsi kereskedelmi akadémiák igazgatóságától. (Direktion der Wiener Handelsakademien, Wien, I., Akademie-Strasse No. 12.)

Vasárnap a városligeti fűvészkertben:

Egy nap Meseországban!

Az aradi népkisebbségi újságírók népünnepélyének teljes műsora:

Délután 10 óra: A CAA uszóversenye az SGA evezősháza előtt. Százméteres gyors-, mell- és hátuszás, ötszázméteres gyorsuszás, kétezerméteres távuszás. Ifjúsági, női és gyermekversenyek. Díjkiosztás este 8 óra a városligeti fűvészkertben.

Délután 11 óra: Ciclocross kerékpárverseny a városon keresztül. Cél a városligetben. Díjkiosztás a népünnepélyen este 8 óra.

Délután 3 óra: Meseország megnyitása. Tombola, szerpentin-, konfetti-sátorok felavatása.

Délután 3 és fél óra: Hofschneider kötélváltás első előadása, amelyet 5 óra és 6 és fél óra megismétel.

Délután 4 óra: Körösladányi mester első büvész előadása csodás keleti mutatványokkal, amelyeket 6 óra és 7 óra megismétel.

Délután 4 és fél óra: A világhírű grafológus megérkezik és megkezd az íráselemzést husz leies díj fizetése ellenében.

Délután 4 és fél óra: Ökölvívás. Öt pár kiváló bokszoló mérkőzése.

Délután 5 óra: Bábszínház első előadása.

Délután 5 óra: Megkezdődik a nyomozójáték tíz értékes nyeremény után.

Délután 5 és fél óra: Szertornát mutatnak be az SGA és Hakoah mintacsapatai.

Délután 6 óra: A Hakoah ötven tagú női tornászcsapatának szabadgyakorlatai.

Délután 6 és fél óra: Zsákba futás és lepényevés a gyermekek részére fenntartott játszótéren.

Délután 7 óra: Élő sakkjáték.

Délután 7 és fél óra: A katolikus dalkör énekel.

Este 9 és fél óra: Tűzijáték.

Este 10 óra: Tűztánc, görögtűzfényben.

Este 11 óra: Tábori tánc mellett Szabó Gyula énekel.

Körhinta, céllövészet, játékosok és mutatványosok. — Astra-gyári zenekar és cigányzenekar hangversenye. — Rádiózene. — Tánc reggelig.

Megindulnak a tárgyalások a román—magyar kereskedelmi egyezmény módosítására

A román—magyar kereskedelmi forgalomban érdekelt importörök értekezletet tartottak a budapesti kereskedelemügyi miniszteriumban Ferenczy Izsó államtitkár elnöke alatt. Ez a tanácskozás azt a célt szolgálta, hogy megállapítsák, milyen módosítások szükségesek a román—magyar fizetési egyezményen, miután azt a Banca Nationala másképpen értelmezi, mint a Magyar Nemzeti Bank. Az új román—magyar fizetési egyezmény értelmében ugyanis a Romániából Magyarországra szállított áruk ellenértékének negyven százalékát külön számlára kell befizetni a Banca Nationala javára valamelyik jogosított magyar pénzintézetnél. Ebből a negyven százalékból harminc százalékot a Banca Nationala finanszírozásának kielégítésére akar fordítani, tíz százalékot pedig más célokra használnak fel. Az ellentét abból támadt, hogy a Banca Nationala arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a negyven százalékot az új egyezmény előtt létrejött üzletekre is kell alkalmazni, viszont a Magyar Nemzeti Bank csak az egyezmény életbeléptetése után kötött szállításoknál tartja kötelezőnek a negyven százalékos kvóta beszállítását.

Az ellentét kiküszöbölésére a legközelebbi napokban új tárgyalás kezdődik Bucurestiben és ezt a tárgyalást készítette elő a magyar kereskedelemügyi miniszteriumban tartott tanácskozás. A magyar importörök arra hivatkoztak, hogy a Banca Nationala követelése sérti érdeküket és ezért szükségesnek tartják a fizetési egyezmény olyan módosítását, amely kizárja, hogy a Banca Nationala nagyobb összegű pengőkövetelések fellett szabadon rendelkezessék. A tanácskozáson a Magyar Nemzeti Bank részéről résztvett Takácsy Konstantin külügyminiszter titkár, aki a magyar Jegybankhoz van szolgálati tételre beosztva. Ő vezette eddig is a román—magyar pénzügyi tárgyalásokat és most is ő utazik a Magyar Nemzeti Bank megbízásából Bucurestibe. Valószínű, hogy a bucaresti-i tárgyalások a nemrégiben életbeléptetett új fizetési egyezmény módosítására vezetnek.

A román—magyar kereskedelmi kapcsolatokban nehézségeket okoz az is, hogy a benzinegyezmény körül folyó tárgyalások bizonytalan kimenetelűek miatt Magyarországot az utóbbi hónapokban alig vásárolt tölünk petroleumot.

Bucurestiben egyébként megállapították, hogy a román—magyar kereskedelmi forgalom nem alakult a 70:100 előirányzatnak megfelelően, hanem 85:100-as arányt mutat. Magyarország bevétele 14 millió pengőt, kivitele pedig 12 millió pengőt tett ki. A külkereskedelmi forgalom tehát a mi terünkre toldott el. Valószínű, hogy ezt a körülményt szintén szóba hozzák a bucaresti-i tanácskozásokon.

A politika kiküszöbölését a hiteléletből

követelik az ország bankjai

Az Asociația Bancilor din Romania (B. U. R.) igazgatótanácsa tegnap Dimitrescu Barlad elnöke alatt ülést tartott. A B. U. R. tudvalevőleg az ország pénzintézeteinek jelentős százalékát foglalja magában. Az egyesület tegnapi ülésén a legfelsőbb banktanács egyik legutóbbi rendkívül érdekes táviratával foglalkozott. A legfelsőbb banktanács ugyanis felszólította a pénzintézeteket, hogy

augusztus elsejéig nyilatkozzanak arról, hogy a jelenlegi körülmények között tudják-e folytatni tevékenységüket, mert a jelenlegi állapot, amely a stagnálással határos, alkalmás arra, hogy hosszú időre kompromittálja a hitel eszméjét.

Virgil Petrescu, a kérdés előadója annak a nézetének adott kifejezést, hogy a pénzintézetek iránt megnyilvánuló bizalmat semmiképpen sem lehet az annyi áldozatot hozott bankok megfélemlítése útján elérni. Nézete szerint a jelenlegi helyzet semmiesetre sem azokra az okokra vezethető vissza, amelyeket a banktanács átírt a felsorol. A jelenlegi hitelválság egyik fontos oka a politika túltengésére vezethető vissza. A megoldás tehát legelső sorban az lehet, hogy a politikát kiküszöböljék ki a pénzintézetek életéből. A B. U. R.-ben tömörült bankok normális módszerekkel újra elfoglalják régi helyüket a hiteléletben, de ennek az újjászervezésnek keresztülvitelére természetesen bizonyos idő kell.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

»Megbüntetjük a hitlerista agitációt kifejtő katolikus papokat«

Hervig bucaresti-i kanonok érdekes nyilatkozata egy fővárosi lapnak

Bucurestiből jelentik: A „Tempo” egyik szerkesztője felkereste a bucaresti-i római katolikus érsekséget, hogy felvilágosítást kérjen azokról a hitlerista agitációkról, amelyeket egy Piegler nevű katolikus pap fejt ki és az ország különböző részein, de különösen Dobrogeában hitlerista sejteteket szervez. Cisar érsek távollétében Hervig kanonok a következő felvilágosítást adta:

— A katolikus egyház a világ legjobban megszervezett testülete. A Vatikántól a legsötétebb vadonban levő, missziós álmásokig ca-

közül közel 2000 év előtt megállapított dogmák egye-
sülnek a katolikus híveket. A Vatikán volt az
első, amely tiltakozó szavát felemelte a német-
országi pagánizmus és vallásellenző áramlat
ellen. Természetes ezek után, hogy a romániai
katolikus egyház sem tehet egyebet, mint a
legélesebben elítéli ezt az áramlatot. A legsz-
gorubbán megbüntetjük mindazokat a katoli-
kus papokat, akikre bebizonyosodik, hogy hit-
lerista agitációt fejtenek ki. Nem tűrjük, hogy
tradicionális üdvözlésünket: „Dicsértessék a
Jézus Krisztus”, „Heil Hitler!”-rel helyettesít-
sék.

Egy orvos neje 13 kilót fogy

Elmondja Önnek, hogyan

Egyszerű módszer, amelyet mindenki követhet!

Egy London West Endbeli orvosnak a felesége 16 kilóval volt nehezebb, mint amennyinek kora és magassága mellett lennie kellett volna. Hogyan szabadult meg ettől a kellemetlen, veszedelmes hájrétegtől? Kruschen sót szedett! Olvassa levelét:

„Veszedelmesen kezdtem hizni, míg végül is 16 kilóval nyomtam többet, mint amennyit magasságom és korom mellett nyomnom kellett volna. Tíz héttel ezelőtt minden reggel, előírás szerint, egy pohár forró vízben egy teáskanálnyi Kruschen sót szedtem, aminek az volt az eredménye, hogy ma 13 kilóval vagyok könnyebb. (Minden diéta nélkül) és emellett legalább tíz évvel fiatalabbnak érzem magam és 20 év óta nem éreztem magam ilyen jól. Minden barátomat rábeszéltem, hogy Kruschen sót szedjen, ami nem volt nehéz, amikor látták, milyen eredményeket értem el én.”
R. R. asszony, London, W. 1.

Három hónappal később az orvos felesége további eredményről számolt be. Akkor így írt: „Most összesen 13 kilót fogytam és most már a koromnak és magasságomnak megfelelő testsúlyom van: magasságom 170 cm., testsúlyom 70 kg., előző súlyom 83 kg.”

A Kruschen tartalmazta hat só segíti a belső szerveket, hogy minden nap eliminálják azokat a felesleges anyagokat és mérgeket, amelyek ellepik a szervezetet. Akkor fokról fokra eltűnik a kellemetlen hár, lassan, de biztosan.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható.

Az aradi színház

problémája a város vezetősége előtt

A város átmeneti bizottságának péntek délelőtti ülésén több érdekes napirendi pont szerepel. Ezek között kettő tarthat különösebb érdeklődésre számot. Az egyik a városi mozi helyzetéről szóló jelentés. Mint már jelentettük, a városi moziknak a magánmozikkal való együttműködése kedvező eredményre vezetett és ezért a város vezetősége azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a kartell-szerződést egy esztendőre meghosszabbítsa. Az átmeneti bizottság tanulmány tárgyává teszi az eléje terjesztett tervezetet és az előjelek szerint hozzájárul a kartell-szerződés egy esztendei meghosszabbításához.

A másik érdekes napirendi pont Szendrey Mihály szinigazgató beadványa, amelyben arra kéri a város vezetőségét, hogy az idén is neki adja a városi színházat. A volt szinigazgató kérényre körül előreláthatólag vita fejlődik ki, mert — értesülésünk szerint — az a terv is felmerült, hogy a színházra az idén pályázatot hirdessen a város.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, nagyapa, após, testvér és rokon,

Münz Márton

életének 67-ik évében, folyó hó 1-én, hosszas és kínos szenvedés után elhunyt.

Temetése folyó hó 2-ikán délután 6 órakor lesz az izr. temető halottasházából.

Drága emlékét örökre szívünkbe zárjuk! Özv. Münz Mártonné felesége, dr. Kele Gyuláné sz. Münz Sári, Münz Magda és dr. Münz János gyermekei, Dr. Kele Gyula veje, Dr. Münz Jánosné sz. Salamon Juci menyje, Singer Sándorné sz. Münz Janka testvére, Kele Marika, Kele György, Kele László és Schwartz Isti unokái, Singer Sándor és Scheer Miksa sógorai

Arad, 1935. aug. 2.

(Minden külön értesítés helyett.)

Megjelent az „ARADÉRT” propagandát támogató, művészi kiállítású, tartalmas könyv, amely a 10.000 aradi nevet tartalmazó nagy címtár összes adatait teljesen díjtalanul közölte

Az „ARADÉRT” című könyvbe propaganda cikkeket írtak: Dr. Marcus Nihall Arad vezető képviselője, a Kerületi Mezőgazdasági Kamara elnöke, dr. Ursu Ioan, az aradvárosi átmeneti bizottság elnöke, Mateescu mérnök, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, dr. Marsieu Iustin, az Aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, Domán Sándor, kamarai alelnök, báró Andrányi Lajos nagyvállalkozó, Pacuraru Brutus kamarai főtitkár, Trimbitioni kerületi iparfelügyelő, Faragó Rezső és Tauszk Jenő bankigazgatók, Engel Gyula és Bán Vilmos. — A 210 oldalas, elegáns könyv színes címlapja eredeti aradi festményről készült. — Ára csupán 50.— Lei.

Általános érdeklődés előzte meg az „Aradért” című díszes kiállítású, 210 oldalas propaganda könyvet és nagy címtárt, amelynek terjesztése ma kezdődött meg és azt mindenki gyorsan, pontosan megfogja kapni. Arad forgalmának fellendítése, illetve elsorvadtsának megakadályozása érdekében megjelent, pompás fényképekkel díszített propaganda-könyv és címtár a nagy érdekre való tekintettel poton árán, mindössze 50 leibe került és kizárólag a mű szerkesztő tulajdonosainak címén: — Bul. Regele Ferdinand 7. I. em. Telefon: 690. Bolgár Lajos — szerezhető be, illetve onnan küldik szét. A könyv levelezőlapon, vagy telefonon is megrendelhető. A könyvet csak azok a férfiak kézbesítik ki, akiket okiratszerű igazolvánnyal láttak el az „Aradért” szerkesztő-tulajdonosai. Más nincs felhatalmazva a könyvvel kapcsolatos bármilyen ügy elintézésére. Az „Aradért” szerkesztői arról is gondoskodtak, hogy a könyv nagyrészt szellemi részéből senki se használhasson fel semmit utánnomásra, mert az súlyos bünygyi következményekkel jár az illetőkre nézve.

Arra is mindenkit figyelmeztetnek Bolgár és Voitecanu szerkesztők, hogy címtárközlési díj, vagy hasonló ürügy alatt egyetlen leit se adjanak

Augusztus 28-ra halasztották az aradi kémkedési bűnpör tárgyalását

Érdekes viták a védelem körül — A hivatalból kinevezett védő sem vállalta az ügyet, mert ma reggel osztották ki rá

Nagy érdeklődés előzte meg Kovács József, a kémkedéssel vádolt aradi cukorgyári alkalmazott bűnpörének tárgyalását, amelyet mára fűltek ki. A törvényszék Ludosanu-Spornic-tanácsa elé került az ügy, azonban tárgyalásra nem kerülhetett sor. A tárgyalás megkezdése előtt ugyanis dr. Pop Alexandru védő jelentkezett és közölte, hogy csak ma kapta meg a családjától a megbízatást, nem volt ideje áttanulmányozni az aktákat és kéri a tárgyalás elhalasztását. Rövid tanácskozás után a bíróság elutasította a kérést, azzal az indoklással, hogy Kovácsnak hivatalból kirendelt védője van. Az érdekes fordulat ezután következett be, amennyiben szólásra emelkedett dr. Szamek László hivatalból kirendelt védő, aki közölte, hogy nem láthatja el a védelmet, mert a megbízatást csak reggel kapta kézhez s nem volt ideje arra, hogy az aktákat áttanulmányozza. Ludosanu elnök kívánságára Szamek dr. ezt írásban is igazolta, majd dr. Pop Alexandru hangsúlyozta, hogy nem lehet egy ilyen súlyos ügyben elütni a vádlottat a védelem jogától. A bíróság végül helyt adott a kérelemnek és augusztus 28-ikára halasztotta a tárgyalást.

senkinek és ha ilyen kéréssel bárki is előáll, azt kimélettlenül adják át a legelső rendőrnök, mert az illetők szélhámosok, akikre a rendőrség figyelmét már felhívta a két szerkesztő.

A címtár adatait a céghivatalban, az iparhatóságoknál és más illetékes fórumoknál iratták le a szerkesztők, akik — ismételjük — a címtárban szereplő személyektől, vagy cégektől semmiféle címtárközlési díjat, vagy költséget nem fogadnak el.

Az „Aradért” című könyv a propaganda-cikkeken, a címtári részen és a gyönyörű fényképek kivül egész sorát közli a rendkívül hasznos utmutatásoknak, amelyek közül például felemlítjük ezeket: *Hogyan lehet a cégeket bejegyeztetni? Miképpen szerezhető iparigazolvány román és külföldi állampolgároknak? A könyv az aradi uccák legújabb román és magyar neveit is tartalmazza.* A gyönyörű kiállítású könyv máris általános fel-tűnést keltett és mindenki teljes elismeréssel nyilatkozik úgy annak kiállításáról, mint a szerkesztők által hónapokon keresztül végzett óriási munkáról.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAPAG északi utazások

jegyei az idén is teljesen elfogytak!

A további nagy szórakozási utak programja:

HAPAG Skócia, Norvégia és Dániai ut

aug. 10—25.

HAPAG Földközi tengeri-ut

aug. 27. — szept. 14.

HAPAG Oszi keleti ut

szept. 16. — okt. 9.

HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut

okt. 11—28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb ké-

nyelemmel berendezett „MILLWAUKEE” és

„ST. LOUIS” nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába.

Olcsó középtengeri szünidei és afrikai tanul-

mányutazások a német AFRIKA-LINIE hajóival

A részvétel ára a mai időknek megfelelő.

Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések:

HAPAG képviselő: 461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában

Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy újságíró feljegyzéseiből:

Hindenburg - az ember

Apró pillanatielvételek és emlékek a nagy államiéri első halálozási évfordulóján

Berlin, augusztus 1.

(Németországi munkatársunktól.) „Ember és élő már is mítosz”, ezt mondotta mindig Hindenburgról a nagy Stresemann... s ma, augusztus 2-án, egy évvel azután, hogy a mai történelem egyik legnagyobb alakja, örök álmra hunyta le fáradt szemét, ma, amikor az idő homokóráján szédítő gyorsasággal s az események erkölcsében a legnagyobb dekadenciával vivja önmagával szörnyű harcát Európa... igen, csak ma érezzük át igazán e szavak jelentőségét. Nem írunk nekrológot, nem akarjuk mi felfedezni ki volt s mit tett Hindenburg, mert erre már megfelelték sokan, méltóbbak nálunk, csak eltűnődünk kicsit a multak emlékein, képzeletünkbe idézzük újból a nagy halott életének néhány epizódját, hogy utána kegyeletes csendben áldozzunk Paul von Hindenburg und Benneckendorf nagyságának. Bucsuzunk: utóljára becsuzunk ennek a királyi aggastyánnak vonzó egyéniségétől s szívünkben talán kicsit vissza is sirjuk ittlétének boldogabb idejét, melyet ma egy céltalanul, vagy ha célja van, úgy az a rombolás, tévelygő kor váltott fel.

Barátok

Az újságíró előveszi a régi noteszt, keresgél a személyes átérzések s összegyűjtött, halott epizódok között, de mielőtt még felidézne a háborúutáni Hindenburgot, nem mulaszthatja el, hogy a későbbi nagy hadvezér gyermekkorának egyik kis epizódját fel ne elevenítse, melyet a nagy tábornagy fivére mesélt egyszer el s mely Hindenburg egyéniségére már korai ifjúságában is fényt vet.

Szól pedig ez a kis történet az egykori fiatal kadettről, aki először került el a szülői ház melegéből a katonaiskola rideg falai közé, ki már akkor is baráti hűséggel kapcsolódott iskolatársaihoz s az egyik fiúnak, kit szegény sorsu szülei csak alig tudtak támogatni, mindig odaajándékozta fele uzsonnáját. Alig 12 éves korában, mikor egyszer Hindenburg igen beteg volt és az orvosok már lemondtak életéről, végrendeletet készített s ebben elosztotta testvérei között kedvenc játékeit, könyveit, a fapuskát és fakardot. Hü pajtásáról sem megfeledkezendő pedig végrendelete elején ezt írja: „Ottó (a fivére) soll den Schweiger alle Tage eine Semmel mithnemem” — Ottó vigyen minden nap Schweigernek egy zsemlet magával, utána pedig nagy komolyan a hitelesítés: „Dass ich dies wahr und wahrhaftig gesehrleben habe, bescheinige ich hiermit.”

Jószívét és önfeláldozó jellemét később sem tagadta meg a kemény katona Hindenburg: Ludendorff a hűtlen barát sem tudta visszaretenteni attól, hogy benne csalódva, mégis élete végéig mindig a legmelegebb hangon emlékezzen meg az egykori vetélytársáról s ahogy újból magunk elé idézzük, a még ma is szemünk előtt lebegő képet: a neudecki kuria urának jószágos arcu, megbékélt s tisztaságában derült vonásait, fogjuk csak fel, milyen tiszta is lehetett ennek az embernek lelkiismerete, ki ezek és milliók sorsát döntötte el s kinek keznyomán szólalt meg a tüzetokádó halálthozó ágyuk iszonyatos bömbölése, a nagy világ egyik legszomorubb tragédiájának lelketlen vészszívói.

A katona Hindenburg, ki mindig a tüzvonalban harcolt, harcos természet maradt a világháború után is, igen... a béke és emberiség harcosa, mert Hindenburgtól mi sem állott távolabb, mint a kiömlött vér áldozata s nem paradoxon, nem túlzás, ha azt mondják: Hindenburg érző, melegszívű ember volt, pacifista a szó legszorosabb értelmében, de porosz volt, junker... a keletporosz junkerek azon fajtájából, kinek a parancsszó és a köteleességteljesítés a mindene. Hindenburg keze nyomán embervér ömlött?... igen, de nem azért, mert Hin-

denburg szive vagy agya ezt így sugalta, hanem azért, mert ez volt a parancs s egy porosz katona hős dala a parancsteljesítés feltétele nélküli végrehajtása.

Egy fénykép fekszik előttünk. Hindenburg kéziratának fotokopiája, mellyel 1932. szeptember 12-én, ama emlékezetes országgyűlés feloszlatta. A nagy sietségben sajátkezűleg íródott ez a fontos államokmány, amelyen tévedésből — talán az otthon hívogató magányára gondolva? — Hindenburg tévedésből Neudecket jegyzett, majd egyetlen energikus tollvonással Berlint irt alája, az autoritásnak, s minden „külsin“-ről való lemondásának eklátás bizonyítékképp. Papen aláírása mint birodalmi kancellár, Cayl báró, mint belügyminiszter jegyzi ezt az okmányt... hol vannak ma már ezek az emberek, az erős Hindenburg által kezelve neveltek?... Cayl egy homályban örökre eltűnt ember, Papen pedig bukott nagyság, egy számára retrorád és gyümölcsöt nem hozó korban!

Másik fénykép. Hindenburg elhagyja a választó-helyiséget s az emberek mélyen levett kalappal, őszinte tiszteletadással nyitnak előtte utat. Igen, Hindenburg mindig az első volt a választó urna előtt, már reggel 8 órakor állott meg a wilhelmstrassei rezidencia körzetébe eső, illetékes dorotheenstrassei egyszerű vendéglő előtt meg fékcsikorgatva az autót; Hindenburg levett kalappal lépett mindig be a haza sorsát eldöntő helyiségekbe, még akkor is.

Apró füllentések...

Hogy is mondta csak mosolyogva Hindenburgnak egy Berlinben jól ismert külföldi diplomata feleségére? „Aber Herr Reichspräsident, so kokett sein...?”, a Hindenburg, az öreg, 86 éves Hindenburg, még tavaly egyszer, amikor egyik fogadásról elkésve jelent meg, mentegetődzve sugta oda az újságíróknak: Nem tudom, hogy kérjek majd a társaságtól bocsánatot, egy kis vadászbaleset ért...”

Senki sem mosolyogta el magát, a fegyelmet arcok nem árultak el semmit, a csalafinta kis füllentésnek nem kelt híre s talán csak most fog ez az apró epizód a számtalan más Hindenburg emlék közé bevonulni. Hiusága volt például még, hogy sohasem használta szemüvegét, csak akkor, ha egész egyedül ült nagy ritkán egyszerű íróasztala mellett. Még leghivebb bizalmasa, Meissner államtitkár előtt sem tartotta orrán pápaszemét s ha valahol nyilvános helyen politikai beszédet kellett tartania, hatalmas 3 centiméteres tusbütökkel írta az elnöki iroda a kéziratpapr szövegét, hogy az elhomályosuló öreg szemek is jól s akadálytalanul olvashassák le a milliók és milliók által várva-várt szöveget.

Szeretett rögtönözni is s nem egyszer fordult elő, hogy amikor Hindenburg valamilyen szót nem tudott elolvasni, egyszerűen maga rögtönözött percekben át az átugrott sorok helyett a jó Meissner államtitkár legnagyobb remülétre. Derűs kiszólásait messzire vitte a néphumor, e sorok írója maga is emlékszik például még arra, amikor 2 évvel ezelőtt a Kaiserdammiban rendezett autókiallitáson a fotográfusok megrohanták erősen vakító magnéziumos fényvel dolgozó fotografáló masinájukkal az Elnököt, ki angyali türelemmel állta az ostromot, s ha kellett, minden riporter gépe elé külön is odaállt (a sajtót mindig igen szerette s újságíróember nála mindig talált egy-egy barátságos szót), hogy a kép „más legyen, mint a konkurenciás”. Ekkor történt az, hogy Hindenburg jóízűen nevetve jegyezte meg: Kaum komme ich irgendwohin, will mich schon jeder blenden... a kiszólás kétrételmű: „blenden” jelenti a fényképezőgép beállítását, de jelenti

Az új

3702

Városi Házirendszabály

kapható Str. Eminescu 28. sz. alatt

ha Hitler Adolf, egy akkor még ugyancsak jelentéktelen párt éléről szállt ekéseredett harcába az ősz tábornaggal s még akkor is, ha arról kellett döntenie, ki lesz az az ember, ki a 65 milliós Német Birodalom első, vagy második polgárának címével fogja az elkövetkezendő kormányváltást kezeibe ragadni.

Hindenburg és az autó

Autó? Hindenburg nem szerette az autót; de nem azért, mert kényelmetlennek találta s nem is azért, mert az öreg emberek konzervatívizmussal ragaszkodott a lovashintó szentimentális emlékéhez, óh, nem azért... Hindenburg szinte szégyelte, hogy nem mehetett el mindenhol gyalog és nem tipoghetett még késő öregségére is, botjára támaszkodva magától oda, hová a köztársaság ügyei szolgálták. Pedig kényelmes autója volt; egész Berlin ismerte, az idegenek pedig mind megmosolyogták azt a legmodernebb alvázra, pompás Mercedes autóra épített ormótlan, emeletes kocsiszekrényt, mely azt a célt volt hivatva szolgálni, hogy az Elnök kényelmesen szállhasson gépkocsijába s, hogy senkinek sem kelljen karját nyújtani akkor, ha Hindenburg kilép autójából s a jólismert „J. A.—2990” várakozva kanyarodott a járda mellé. Hindenburg hiu volt, nagyon hiu... talán egyetlen vonása, mely egyénisége ellen szól, de ez is csak az öreg katona s örök gavallér „stramm”-sága volt, semmi más, mert ruha, dísz és pompa, mindig távol állott Hindenburgtól de az a tudat, hogy az emberek észrevegyék: Hindenburg már nem tud gyalog járni, vagy Hindenburg nem tud az autóba a hű Karlnak erős karja nélkül be szállni, ez számára elviselhetetlen lett volna.

a nagy fényvel való vakítást, félrevezetést is. Ugyanezen a kiállításon például hosszú percekben át magaráztatta magának az egyik csöppnyi, kis autó minden előnyét, majd hosszas érvek után csendesesen kérdezte meg jó dialektikus kiejtésével: „Na ja, dass man einsteigen kann, das glaub'ich schon... aber wie kriegt man den Menschen auch dann da — h'raus?”

Hindenburg és a magyar újságíró

Szerény volt, a végtelenségig puritán, annál bőkezűbb azonban a mások dicséretében és elismerésében. Amidőn Neudeckben von Schulerburg kapitánynak, az Elnök adjutánsának elmondjuk, hogy az egyik utolsó fogadásán Hindenburg bennünket megszólításával kitüntetve, milyen lelkes szavakkal emlékezett meg előttünk a magyar katonáról s milyen érdeklődve számoltatott be magának általunk azokról, kik után, mindannyiszor érdeklődni szokott, a kapitány fájón pihentette meg szemét az akkor éppen 24 órája gyászabérrel övezett íróasztalon, melyen egy remekfaragású magyaros ládika állott, egy lelkes magyar katona haláljának kifejezése...

Az Elnök, a német köztársaság hű gyámja, ez a hatalmas természet, jellemében is robusztus jelenség, azóta csendesesen pihen győzelmei helyén, a tannenbergi kriptában... visszagondolunk a gyertya-fényben imbolygó neudecki halottas szobára, magunk előtt látjuk ismét Hindenburg szelid, szinte simogatón jószágos, elsimult vonásait... megrendítő látvány; egy szem sem maradt szárazon, s mélyen megilletődve hajoltunk meg mindannyian ennek a nagy embernek kihűlt teteme előtt, mert tudtuk, hogy Paul von Hindenburg und Benneckendorf élete, örök példája lesz az emberi életnek, a küzdelemnek, szívnek és jellemnek.

Halkan, lábujjhegyen lépünk ki a lefüggönyözött szobából a napfényes parkba, pszt... ne zavarjátok az Elnököt... a nagy halott csendesesen álmodja át második életét.

Requiescat in pace m...

Doros Ferenc.

SPORT KÖZLÖNY

A futballközpont közgyűlésén döntenek a nemzeti bajnokság B-csoportjához tartozó egyesületek létszámemelési kérelme felett

Ismeretes, hogy a nemzeti bajnokság B) csoportjában szereplő egyesületek, amelyek a nyugati liga hatáskörébe tartoznak, nem idegenkedtek volna a létszámemelésről, amelynek következtében a már kiesett aradi egyesület a CAA, valamint a timisoarai Banatul bekerültek volna a nemzeti bajnokság B) csoportjába. A nyugati liga a létszámemelési kérelmet felterjesztette a futballközponthoz.

Ugylátszik, hogy a nyugati liga kezdeményezése követőre talált, mert egymásután futottak be a különböző ligáktól létszámemelésre vonatkozó kérelmek a futballközponthoz.

Többek között a fővárosi Olimpia is szeretne volna, ha a déli ligához tartozó nemzeti bajnokság B) csoportjának létszámát felemelik. A futballközpont a létszámemelésre vonatkozó kérelmeket az augusztus negyedikén a fővárosban megtartandó közgyűlés elé terjeszti, amely dönteni fog ebben az ügyben.

Az érdekelt egyesületek nagy bizakodással tekintenek a közgyűlés elé. Munkatársunk felkereste az egyik érdekelt egyesület az aradi CAA elnökségi tagját, ki a következőket mondotta el:

Julius 28-án, vasárnap a fővárosban gyűlést tartottak a létszámemelési kérdésben az

egyesületek. Ott volt egyesületünk képviselője, a timisoarai Banatul megbízottja, a fővárosi Olimpia és még nagyon sok egyesület képviselője. Az értekezleten elhatározták, hogy együttes beadvánnyal fordulnak a közgyűléshez és kérik a létszámemelés kimondását.

A szövetségi vezetőkől szerzett értesüléseink szerint a nemzeti bajnokságban a létszámemelés több, mint valószínű, elhatározzák.

Érdekes helyzet áll elő Aradon, ha a futballközpont közgyűlésén a nemzeti bajnokság B) csoportjában a létszámemelés elhatározzák. A CAA ebben az esetben ismét a B) divízióban játszana. Az aradi elsőosztályu bajnokságban egy hely akkor megüresedik. Tekintettel arra, hogy az elsőosztályu bajnokság őszi fordulóját már kisorsolták és a szövetség úgy határozott, hogy a CAA-val együtt tizenegy csapat vesz részt az elkövetkezendő bajnoki évben a tizenegyedik helyre minden bizonyítással jogot formál valamelyik egyesület. A Sparta, amelynek létszámemelési kérelmét több fórum elutasította, bizonyára megkísérli, hogy a CAA helyére felkerülhessen az elsőosztályu bajnokságba. A központ közgyűlésén hozott határozat eldönti a létszámemelés körüli vitát és ezzel több egyesület helyzete véglegesen tisztázódik.

A Fortuna díjmérközéseinek döntőjét játsszák le vasárnap

A Fortuna sportegyesület díjmérközésén az AMEFA kombinált, a Tricolor, a Hakoah és a rendező egyesület futballcsapatai vesznek részt. Az első fordulón az AMEFA kombinált fölényes győzelmet aratott a Fortuna felett, a Hakoah és a Tricolor csapatai csak 180 percig tartó, kemény harc után döntötték el a döntőbejutás kérdését. Mint ismeretes, az első mérkőzés 1:1 arányban, döntetlenül végződött, míg a megismételt meccsen a Hakoah fölényesen győzte le a Tricolor együttesét 8:2 arányban.

A döntőbe jutott csapatok a Hakoah és az

AMEFA kombinált vasárnap délután a Gloria sporttelepen lejátszandó mérkőzésen döntik el az elsőseget. A meccs 6 órakor kezdődik. Az AMEFA erős csapatot állít ki, mert az első csapat nem szerepel és így több első csapatbeli játékos játszik a Hakoah ellen kiálló kombinált együttesben. A két csapat mérkőzése izgalmas küzdelmet fog eredményezni. Előzőleg, délután 4 órakor a harmadik helyért játszanak a Tricolor és a Fortuna együttesei. Két órakor Hakoah—Fortuna ifjúsági meccs kerül lebonyolításra.

A jugoszláv válogatott nem játszik Bucarestiben a Balkán Kupáért

Futballszövetségünk átiratot intézett Belgrádba a jugoszláv szövetséghez, amelyben a Balkán Kupából való kilépési szándékuk megváltoztatására kérték őket. Az egyik jugoszláv futballvezér az átirat után a következőket nyilatkozott:

— Semmiképpen sem játszunk a következő Balkán Kupáért Bucarestiben. Vagy elismerik a mi rendezési jogunkat és Belgrádnak adják a rendezés jogát, vagy kivonulunk a kupából. Ez a szövetség hivatalos álláspontja, amelytől nem tágit.

Az Unirea csapata vezet a törpebajnokságban

A törpebajnokság harmadik fordulója után, az Unirea vezet pontvesztés nélkül. Az Unirea az első „derbit” küzdelem után nyerte a Hakoah együttesével szemben. A Gloria fölényesen győzte le az SGA csapatát. A CAA diadalmaskodott az Olimpia-PTT együttesével szemben. A Juventus nem jelent meg a Transylvania elleni mérkőzésre és ezért a két pontot a Transylvania 0:0 gólaránnyal nyerte meg. A törpebajnokság állása a következő:

1. Unirea	3	3	—	10:	2	6
2. Gloria	3	2	1	—	14:	5
3. CAA	3	2	1	—	11:	5
4. Hakoah	3	2	—	1:	6:	5
5. Olimpia-PTT	3	1	—	2:	4:	9
6. Transylvania	3	1	—	2:	1:	8
7. Juventus	3	—	—	3:	3:	6
8. SGA	3	—	—	3:	2:	15

A törpebajnoki mérkőzéseket vasárnap folytatják és a következő meccsek kerülnek lebonyolításra: Hakoah—CAA, Juventus—Gloria, SGA—Unirea, Transylvania—Olimpia, PTT.

A Titanus vándordíj-mérközések végleges állása

A Titanus vándordíj mérközések a vasárnap lejátszott Titanus—Lyra mérközéssel befejezést nyertek. A díjat az igen értékes „Bronzember” a Titanus nyerte meg és ezzel véglegesen birtokába került a vándordíj. A második díjat az ASTRA, míg a harmadik díjat a Crisana csapatai nyerték el. A díjmérközések végleges állása a következő:

1. Titanus	5	4	1	—	31:	8	9
2. ASTRA	5	3	1	1	7:	8	7
3. Crisana	5	2	2	1	11:	10	6
4. Lyra	5	2	—	3	10:	12	4
5. Victoria	5	1	—	4	8:	14	2
6. Fortuna	5	1	—	4	7:	22	2

O A SGA kerti ünnepéye augusztus 3-án, szombaton este 9 órakor lesz megtartva a Piata Avram Iancu 21. szám alatti klubhelyiségben. A megváltott jegyek érvényesek. Belépődíj 30 lei. Jazz- és cigányzene. 4370

O Augusztus tizenegyedikén lesz a Hakoah disztornája. A Hakoah sportegyesület augusztus hetedikére tervezett disztornája halasztást szenved és ezért a nagyszabásúnak ígérkező tornaünnepélyt augusztus tizenegyedikén rendezik meg a zsidó iskola udvarán.

O Svédország maratoni futóbajnokságát az eddig ismeretlen fiatal Arve nyerte 2 óra 29 perc és 50 mp.-es, igen jó idővel.

O Kitiinó orosz rudugró rekordot állított fel Rajecki kievben 415 cm.-es eredményével.

Haász-iroda Arad,

Strada Eminescu 20—22. Alapított 1919-ben.

Olcsó ingatlan-ajánlatai:

1. Centrumhoz közel, masszív földszintes ház, 12 lakással, 12 %-os jövedelemmel: 600 ezer leíért.
2. Central-mozi közelében, jó földszintes ház, 3 bérleménnyel, vízzel és Shone-val: 320 ezer leíért.
3. Uránia-mozi közelében, masszív emeletes ház, 3 lakással, fürdőszobával, nagy suterin-nel, értékes nagy telekkel: 650 ezer leíért.
4. Villanyművek táján magasföldszintes ház, 3 szobás, fürdőszobás lakással, cserépkályhával, Esslingeni redőnyökkel, parkírozott udvar és gyümölcsös, kedvező fizetést feltételekkel: 175 ezer lei.
5. A rendőrség közelében masszív földszintes ház, 1x3 szobás lakással, több iparvállalattal, garage-val, istállóval, 700 □-öles területtel 425 ezer leíért.
6. Ugyanott földszintes ház, 3 szobás, parkettás lakással, cserépkályhával, fürdőszobával, csukott folyosóval, 4 kisebb lakással, iparműhelyekkel, istállóval, raktárral, 400 □-öles területtel: 480 ezer leíért.
7. Cathedralhoz egész közel emeletes, masszív ház, 1x5 szobás parkettás, fürdőszobás lakással, 1x3 szobás lakással, 3x2 szobás lakással 650 ezer leíért.
8. Strada Veche 2, számú legszebb ház 2x2 szobás lakással, fürdőszobával, Esslingeni redőnyökkel, cserépkályhával: 330 ezer leíért.
9. Str. Octavian Iosif 10, számú legszebb földszintes ház, az új katolikus templom mellett, 1x3 szobás lakással, zárt folyosóval, fürdőszobával, 1x1 szobás lakással, 4 kőszágra istállóval, kézraktár, 2 fiastóval, 384 □-öles telekkel, áron áru: 330 ezer leíért.
10. Welsz-gyógyszertár közelében masszív, földszintes ház, fürdőszobás lakással, cserépkályhával, nagy pincével: 375 ezer leíért.
11. Briv. Carol legszebb részén emeletes ház, parkettás, fürdőszobás, legszebb lakásokkal: előnyös áron.
12. Calea Sagunában 8 lakásos ház, vízvezetékkel: 350 ezer leíért.
13. Főutvonalon, piactér sarkán masszív, földszintes ház, teljes alapincézéssel, fürdőszobás lakással, üzlettel, beépíthető értékes telekkel: 425 ezer leíért.
14. Belváros centrumában 2 emeletes ház, 6 drb. parkettás, fürdőszobás lakással, értékes nagy telekkel: 1.500.000 leíért.
15. Üzletvezetőség táján teljesen jókarban levő emeletes ház, 5 drb. fürdőszobás lakással, részben parkettás, ipartelepekkel, 12 %-os jövedelemmel.
16. Belvárosban 12 lakásos bérház, mind fürdőszobákkal: 1.450.000 leíért.
17. Ugyanott 2 emeletes masszív ház, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, üzletekkel 1.400.000 leíért.
18. Fehér Kereszt szálloda közelében 5 lakásos bérház, fürdőszobákkal: 850 ezer leíért.
19. Belváros centrumában emeletes ház, fürdőszobás lakásokkal: 850 ezer leíért.
20. Piata Avram Iancu közelében masszív emeletes ház, 6 drb. lakással, részben fürdőszobás, Shone-csatornázással: 850 ezer leíért.
21. Calea Saguna táján, földszintes masszív ház, 9 lakással, kerttel: 350 ezer leíért.
22. Belváros centrumában magánház, 4 szobás, fürdőszobás lakással, építkezésre kiválóan alkalmas telekkel: 350 ezer leíért.
23. Zsidó templom mellett 2 uccára nyíló masszív földszintes ház, 2x2, 3x1 szobás lakással, vízzel, Shone-val: 250 ezer leíért.
24. Katolikus gimnázium táján magasföldszintes ház, 4 szobás, fürdőszobás lakással, cserépkályhával, teljes alapincézéssel, kerttel, nagyobb bankkölcsonnel: 550 ezer leíért.
25. Piata Avram Iancu-tól 6 percnyi távolságra, emeletes ház 6 drb. lakással, teljes alapincézéssel, mélyen leszállított áron: 375 ezer leíért.
25. Str. Consistoriului táján 12 lakásos bérház, vízzel és Shone-val, 48.000 lei jövedelemmel: 500 ezer leíért.
27. Vasipar közlében legszebb magánház, 4 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, teljes alapincézéssel: 270 ezer leíért.

Kérem az eladó ingatlanokat Irodámban előadásra előjegyeztetni, komoly készpénzvevőim vannak. Az eladó ingatlanok előjegyzése és hirdetése teljesen díjtalan.

Fentekén kívül a város összes uccájában bér-, magán-, üzletházak, villák 50 ezer leitől fölfele. Padgoriál szőlők 2 holdtól 10 holdig. Arad., timisegyében földbirtokok 12 ezer leitől 25 ezer lei, gazdasági épületekkel és lakóházzal eladók. Pénzkölcsönöket betáblázásra és árukölcsonöket előnyösen közvetítek.

Rádió műsor

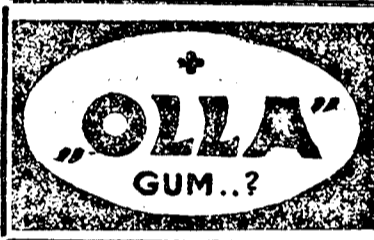
— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 2.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon. 6: Constantinescu-zene. 7.15: Constantinescu-zene. 8.20: Gramofon. 9.15: Csehszlovák zene. 10.05: Rádiózenekar. 10.50: Rádiózenekar. 11.25: Rádiózenekar. 12-2: Éjszakai hangverseny. — Budapest I. Torna. Utána hangverseny. 11: Hírek. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. 2.30: A 2. honvédegyezred zenekara. 5.10: A rádió diákfélfőrája. 6.35: Hangverseny. 8.15: Durigó Ilona énekel, zongorán Fiseri Polgár Tibor. 8.55: A rádió külügyi negyedőrája. 9.15: Vadnai László előadójátéka. „Hacsek és Sajó” jelenetek. 10.10: Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál. 10.45: Hírek. 11.05: Kamarazene. 12.30: Pataki Vilmos jazz-zenekarának műsora. — Budapest II. 6.40: A szinpadai átdolgozás. 7.15-8: Hanglemezek. 8.10: Kovács Dezső elbeszélése. 8.50-10: Országos Postászenekar. 10.15: Hírek. — Bécs. 12.30: Asszonyoknak. 1: Szórakoztató zene. 3: Ezio Pinza jemezei. 4: Hírek. 4.20: Asszonyoknak. 4.40: Ifjúsági óra énekkari számokkal. 5.10: Híres énekesek és énekesnők lemezei. 6.30: Loudon Greenlees énekel. 7: Sportszemle. 8: Hírek. 8.30: Bécsi dalok. 9: Szimfóniavezetés. 11.10: Bach-művek zongorán és orkonán. 11.45: Szórakoztató zene. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Szalonzene. 2.15: Dalok. 5: Jazz. 8.30: A nemzet órája. 9: Dalok. 11.20: Éttermi zene. 11.50: Gramofon. — Breslau. 6: Reggeli hangverseny. 7.30: Heilsberg. 10: Reggeli hangverseny. 1: Déli hangverseny. 4.30: Erica Paul hegedül. 6: Könyvnyű zene. 8: Táncelőadók a régi jó időkben. 10: Népdalok. — Deutschlandsender. 7.05: Torna. 7.30: Könyvnyű zene. 3: Könyvnyű zene. 4.15: Gramofon. 5: Könyvnyű zene. 8: Könyvnyű zene. 9.15: Egy munkásember szabadságra utazik. Hangképszer. 10: Vigopera. 11.30: Orgonaábrándok. 12-1: Tánczene. — München. 9: Torna asszonyoknak. 12: Gazdák órája könnyű zenével. 1: Szórakoztató zene. 2.15: Könyvnyű zene. 4: Asszonyoknak. 4.40: Hangverseny. 5.10: Kamarazene. 8.05: Kamarazene. 10: „A kis város”. Tragikomikus játék. 11.30: Ludwig Kusche zongorázik. — Milano. 12.30: Rádióötös. 2.05: Szalontrio. 6.05: Könyvnyű zene. 9.40: Vigjáték. 11.25: Gordonkaszámok. 12: Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 3

Bucuresti. 1.05: Rádiózenekar. 1.55: Rádiózenekar. 2.35: Rádiózenekar. 6: Katonazene. 7.15: Katonazene. 8: Orgonahangverseny. Utána: Jazz. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 1: Déli harangszó. 1.05: Hangverseny. 2.30: Baum Sári zongorázik. Horváth László gondolkázik zongorakísérettel. 6.30: A Magyarországi Munkásdajegyletek hangversenye. 8: Károlyi Árpád és cigányzenekara. 9.15: Hangverseny. 11.55: Hanglemezek. 12.25: Eröss István jazz-zenekarának műsora. Miklósi András énekszámával. — Budapest II. 6.35-7.45: Az Operaház tagjaiból alakított zenekar. 8: Mezőgazdasági félóra. 8.35-9.20: Hanglemezek. 9.30: Hírek. — Bécs. 2.10: Gramofon. 3: Backhaus-lemezek. 5.10: Mandolinzenekar. 6.20: Szórakoztató zene. 8.10: Stella Wang zongorázik. 10.25: Szimfonikus hangverseny. 1-2: Sramlizene. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Szalonzene. 5.20: Gramofon. 5.50: Gordonka- és zongoraszámok. 7.55: Hírek. 8: Gramofon. 8.30: A nemzet órája. 9: Dalok. 11.05: Gramofon. Utána hírek, majd éttermi zene. — Brslau. 6: Reggeli hangverseny. 7: Torna. 7.30: Könyvnyű zene. 4.30: Schubert-dalok. 8: Harangszó. 8.15: Mozart-dalok. 9.30: Hangjáték. 11.30-1: Tánczene. — Deutschlandsender. 7.05: Torna. 7.30: Könyvnyű zene. 1: Könyvnyű zene. 3: Könyvnyű zene. 7.45: Orgonaábrándok. 9.10: Nagy táncest. 11.30: Gítárszámok. 12-1.55: Jazz. — Luxemburg. 1.02: Szórakoztató zene. 2.05: Gramofon. 2.30: Wagner-lemezek. 4.50: Tánclemezek. 5.30: Művészlemezek. 6: Kamarazene. 6.20: Könyvnyű lemezek. 7: Jazz. 7.20: Dalok. 7.45: Könyvnyű lemezek. 8.25: Gramofon. 9.10: 9.50: Kamarazene. 10.10: Rádiózenekar. 10.40: Rádiózenekar. 12: Kamarazene. 12.20: Tánclemezek. — Milano. 12.30: Könyvnyű zene. 2.15: Szórakoztató zene. 6.05: Tánczene. 9.40: Tarka műsor. 10.30: Szimfonikus hangverseny. 12: Hírek. — Pozsony. 1.15: Gramofon.

Orvosi tanács!

Ne legénykedj
„OLLA”
nélkül, ne végy
utánzatokat!

Szeplős, pattanásos,

/ májtoltos, mitesseres
arcát hozassa rendbePILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

KÖNYVEK

Rédey Mária: „Kassainé Ifjasszony”. Jászai Mari, minden idők egyik legnagyobb magyar színész- és művésznője naplószerű feljegyzésekben örökítette meg emlékiratának egy részét, de régebbi feljegyzéseit el-égette. Páratlanul érdekes tehát ez a könyv, amely éppen a kiadatlan feljegyzések anyagát ismerteti és örökíti meg. A Nyugat kiadása a pompás kötet, amely félbörkötésben 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Nyugat-kiadványok teljes jegyzékét.

Biró József: „A modern grafológia”. A grafológiának, ennek az egyre nagyobb tért hódító modern tudománynak egyik legkiválóbb szakértője Biró József. Az íráselemezés tudománya teljesen átment a közhasználatba és gyakorlati haszna valóban mérhetetlen. A második bővített kiadás 264 lap, 266 ábrával, kitűnő kiállításban, Pantheon-kiadásban, füzve 125, vászonkötésben 165 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Pantheon-kiadványok jegyzékét.

Wilde Oszkár: „Dorian Gray propaganda-kiadás”. A tragikus végű, de páratlanul szeniális író egyik leg-ragyogóbb regénye „Dorian Gray arcképe”. Érdekes, izgalmas és változatos. Ára 90 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-szenzációk teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„42 évesnek” levele van a fiókiadóhivatalban. 4861

ALKALMAZÁS.

Szobaleány és szakácsnő évet bizonyítványokkal uti házhoz azonnal felvéteik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Gépirónőt azonnalra felvesszünk. Armatur, Piata Cetate Vechi 1. 4360

PERFEKT bejáró-lőzőnő fiatal, hosszabb bizonyítvánnyal felvetetik. Bulv. Gen. Dragail na 16., földszint 3. 4369

Szereléshez értő házmesterpárt keresek augusztus 15 re. Dr. Halásznő, Str. Popa Gheorghe 8.

LAKÁS.

FÖLDSZINTES 5 szobás lakás nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 36. 4355

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jó állapotban lévő használt fűszerkereskedés berendezést megvételre keresünk. Ajánlatokat Str. Muresului 7. alá kérünk. 4321

Makulatura papir megfelelő árrban kapható. Cim Fiuma a Principele Caro, Cluj, Piata Garii No. 8. 4354

EGY 100 LITERES órában lévő használt rézüstöt megvételre keresünk. Cim a kiadóhivatalban. 4357

Bőrgarnitúrák, ebédlők, hál szobák, Singer varrógépek, zongorák, konyhakredencék, otománok, íróasztalok, könyvszekrények, Wertheim cassák, jég szekrények, cs. árok, szőnyegek, gyermekágyak, díszágyak, tükrös szekrény-festmények stb. stb alkalmi áron eladók. Zálogtárgyak a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a lezártsóban vállalunk. „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dacia mellett. 4639

TEKINTSE meg okvetlen mindenki kárakatunkat

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépi tisztítására kisebb tételen keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 100

Fehér, nyomás nélküli tiszta csomagoló papir 5 kg-os csomagokban

70 leiért kapható az Aradi Közlöny főkiadóiban

Alkalmi áron eladó jó kondícióba lévő nyitott Buick-autó.

Arad, Str. Peru Rares 51. 4358

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható

az Aradi Közlöny főkiadóiban.

Olcsón jut hozzá,

ha azt, amire szüksége van, az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése útján keresi.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyegot soha el nem ért magas árrban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 8651

INGATLAN.

7 és háromnegyed kat. hold szőlő hegyán, melyből 5 hold uiból van ültetve. közvetlen villamosnál, kitűnően felszerelve nagy kolna és pincével, eladó. Cim a kiadóban. 4335

Fényes megélhetést biztosító,

de munkabíró családot igénylő nagyforgalmu fűszerüzlet, korcsma, téli, nyári helyiséggel, billiárdszoba, luglizo, 2 szobás ur lakással, pincével, külön eladható telekkel bíró szép nagy üzletes sarokh z, a belvároshoz egész közel eső külvárosi utcában, betegség miatt sürgősen eladó teljes berendezéssel együtt 500.000 Leiért.

Közvetítő megbízott: Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. szám, II. em. 4366

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árrak: Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.